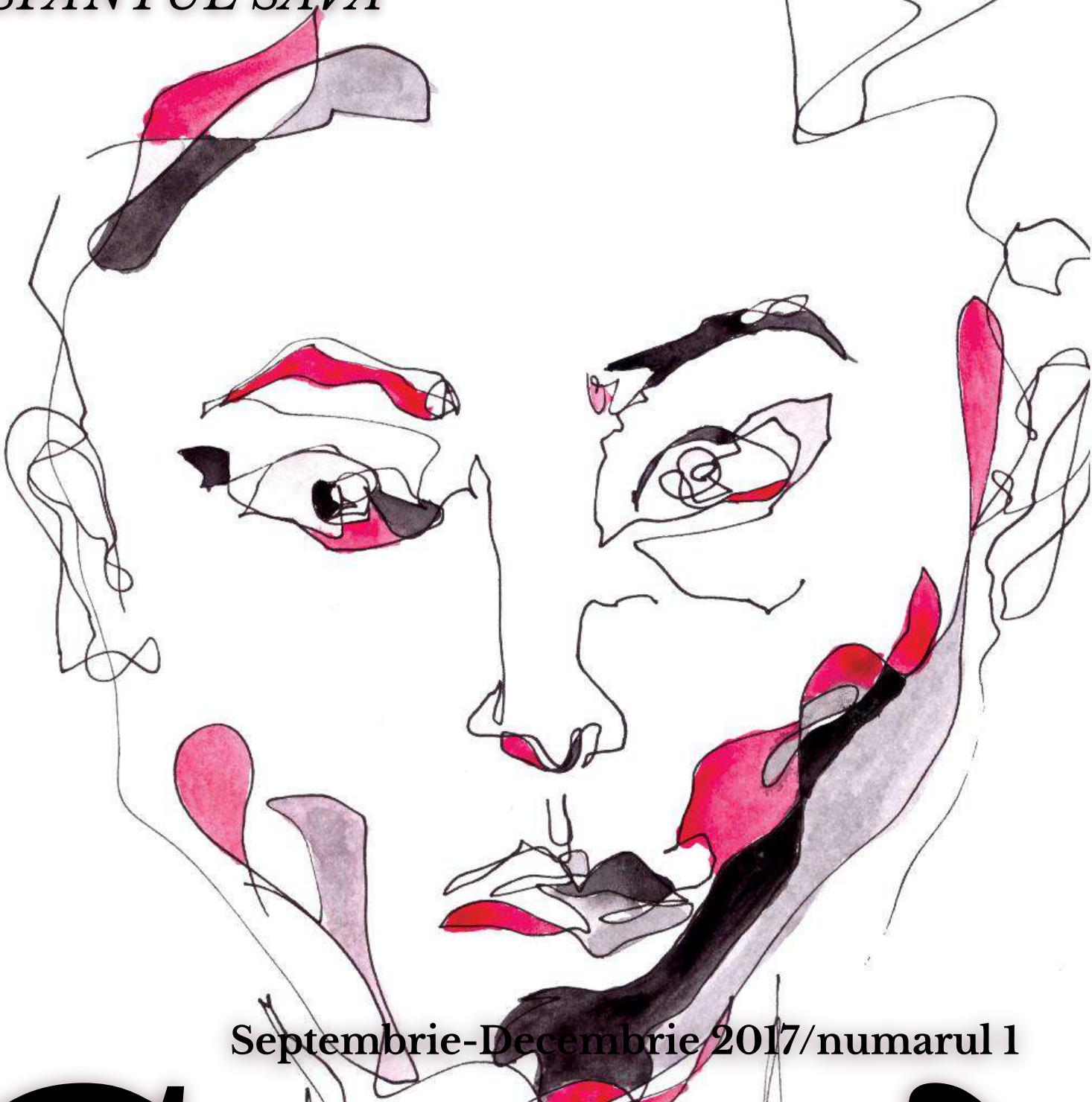

COLEGIUL NAȚIONAL
SFÂNTUL SAVA

Septembrie-Decembrie 2017/numarul 1

Cava?

REVISTA CALEIDOSCOP

COORDONATOR: prof. dr. Andreea Georgiana Nistor

COLECTIVUL DE REDACTIE: Sebastian Bercheșan,
Petru Roșu, Silvia-Ioana Osiac, Radu Tică, Ana
Gheorghe, Maria Marinache, Teodora Bujdeiu,
Ioana Ștefan, Bianca Boroș, Smaranda Timofti,
Andreea Merezeanu, Vlad Bogza, Catinca Verga,
Ana Banu, Denisa Șerban

CORECTURA ȘI TEHNOREDACTARE:

prof. dr. Georgiana-Andreea Nistor, Vlad Bogza,
Smaranda Timofti, Sebastian Bercheșan

COLABORATORI: director prof. dr. Elena Crocna, director adjunct prof. dr. Carmen Dumitrașcu, prof. dr. Liliana Matasariu, prof. dr. Marcel Țena, prof. Lucia Sterian, prof. Bogdan Teodorescu, prof. Mascan Cristina

COPERTĂ: Silvia-Ioana Osiac

GRAFICĂ: Maria Popescu

FOTOGRAFIE: Irina Stoica, Vlad Costin

DESIGN ȘI TEHNOREDACTARE: Silvia-Ioana Osiac,

ISTORIA COLEGIULUI NAȚIONAL "SFÂNTUL SAVA"

De Roxana Cișleanu

Istoria Colegiului Național „Sfântul Sava” este o legendă a trecutului și o pagină a prezentului, pe care fiecare dintre noi, cei de azi, o scriem zi de zi și pe care o vom predă viitorului. De-a lungul timpului, culoarele acestui lăcaș au răsunat de glasurile și pașii a mii de copii, copii fericiti că au legat prietenii pentru o viață și, uneori, ca și noi, emoționați de faptul că vor fi ascultați sau că vor susține teste și poate nu mereu erau pregătiți pentru asta.

Între paginile vechilor cataloage apar numele unor foști elevi ai colegiului, care au ajuns la maturitate fețe emblematic ale societății românești, precum Regele

Mihai I, Nicolae Bălcescu, I.C. Brătianu, C.A. Rosetti și Take Ionescu. Prin cancelariile liceului au pășit multe cadre didactice renumite precum Tudor Arghezi, Henri Coandă, Spiru Haret, Eugen Ionescu, Nicolae Iorga și Camil Petrescu.

Primele atestări ale colegiului apar în 1679, când școala și-a derulat activitatea în câteva încăperi din Mănăstirea „Sfântul Sava” situată în centrul capitalei, astăzi Universitatea din București. La puțin timp, domnitorul Constantin Brâncoveanu a înființat „Academia Domnească” în clădirile vechii Mănăstiri, ca prima instituție de

învățământ superior din România.

Printre cursurile inițiale ale academiei, predate în limba greacă (simbol al civilizației bizantine), se regăsesc limba și literatura greacă, latină, matematica, logica, retorica și teologia. În acea perioadă, învățământul era axat pe gândire meditativă și comparativă.

În anul 1818, Academia Domnească se desprinde de mănăstire și este transformată în Școala Națională „Sfântul Sava”, avându-l drept director pe cărturarul Gheorghe Lazăr, personalitate ce a înrădăcinat în cadrul acestei instituții învățământul superior în limba română. Școala avea un ciclu complet de 12 ani, cuprinzând gimnaziu, liceu și cursuri speciale (învățământ superior).

Prima bibliotecă națională a românilor a fost înființată

în cadrul acestei școli, ce găzduia și încă mai găzduiește între rafturile sale cărțile lăsate de stolnicul Constantin Cantacuzino și colecția completă din clasici comandată de la Paris în 1840. Tot în această perioadă, pictorul și profesorul Wallenstein înființează în sălile liceului Muzeul de Istorie al Colegiului Național „Sfântul Sava”. Cățiva ani mai târziu, Academia a fost divizată în ramura academică superioară, Universitatea din București, și ramura academică secundară, Liceul Sfântul Sava. Din considerente politice, în perioada comunistă, colegiului i s-a schimbat denumirea în Liceul „Nicolae Bălcescu”. Cu toate

acestea, îi putem considera și pe absolvenții acelei perioade tot „saviști”, întrucât „spiritul savist” nu stă în denumirea liceului, ci în sufletul tinerilor de atunci, ca și acum.

Cel mai recent eveniment, și unul major în același timp, a avut loc în urmă cu 6 ani, în 2011, când liceul a fost premiat cu Diploma de Înalt Patronaj al Majestății Sale Regele Mihai I, fiind astfel desemnat un colegiu regal.

De-a lungul timpului, cea mai veche unitate de învățământ din România, Colegiul Național „Sfântul Sava” și-a schimbat de mai multe ori denumirea și a găzduit multe generații de elevi și profesori. Ce nu s-a schimbat, însă, sunt standardele unui învățământ de excepție,

prestigiul de necontestat și, mult mai important, calitatea umană și educațională a elevilor, a noastră – a celor ce dăm suflet colegiului.

Mult iubitul nostru liceu a reușit, pe parcursul celor aproximativ 300 de ani, să își mențină activitatea la cel mai înalt nivel, clasându-se an de an pe locuri de vârf în topurile liceelor din România. Acest lăcaș, ce pentru mulți dintre noi reprezintă o a doua casă, a contribuit la formarea unui viitor de succes a mii și mii de elevi, atât prin intermediul profesorilor cu pregătire excepțională, cât și prin diversitatea activităților educaționale și culturale puse la dispoziție tinerilor.

SPIRITUL SAVIST

De Catinca Verga

„Spiritul savist” ține de suflet, de aspirații și de vise ce pot deveni realitate: este o stare de grație pe care o descoperi în cei din jurul tău, în colegi și în profesori, este un iz de parfum ce vine din trecut, pe care în prezent îl simțim cu toții și care va dăinui mult timp de acum înainte. „Spiritul savist” vine din calitatea umană a celor ce se perindă prin acest lăcaș, a noastră, a elevilor, a celor ce dăm suflet colegiului; este format din câte o părticică din sufletul fiecărui dintre noi. Astfel, cu scopul de a defini mai concret acest „spirit”, i-am rugat pe câțiva colegi de-a noștri să ne împărtășească opinia lor.

Alexia Manea, clasa a X-a C : „Înainte să intru în liceu, recunoșteam saviștii după emblema de pe sacourile lor. Acum, după mai bine de un an petrecut în Sava, recunosc saviștii după privirea intelligentă, după zâmbetele aleatorii de pe holuri, după vocile întotdeauna prietenoase. Colectivul saviștilor m-a primit cu căldură și entuziasm, arătându-mi din plin adevărata valoare a liceului nostru: oamenii.”

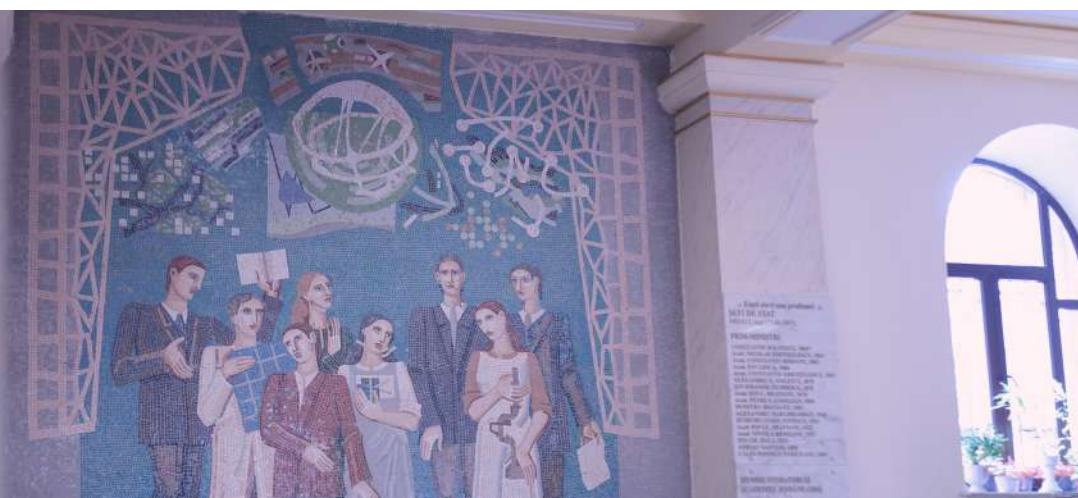
Victor Popa, clasa a XI-a A: „Mai presus de toate, a fi savist înseamnă a te dezvolta intelectual într-un mediu academic, având contact cu personalități ale învățământului românesc. Indiferent de propriile afinități, talente sau aspirații, colegiul pregătește calea savistului către desăvârșire, cultivând natural, prin experiența zilnică, o conștiință a valorii personale și capacitatea de a se integra activ în societate. Nașterea unui suflet, definirea sinelui în raport cu vibrațiile modernului sunt un moment mult mai delicat și mai profund decât simpla venire la viață: de-a lungul acestui proces în față căruia adolescentul se găsește adeseori singur, experiența de savist conferă formă, rigoare și îndrumă efortul de concretizare a esenței dincolo de tiparele mediocrului.”

Florian Chiriac, proaspăt absolvent: „Îmi amintesc și acum prima oară când am intrat pe poarta liceului, în septembrie 2013, zi în care am descoperit că am ajuns într-un loc din care să pot simți că fac parte. Astfel, în ultimii patru ani m-am putut

bucura de compania unor oameni minunați, de îndrumarea unor profesori extraordinari și consider că evoluția și maturizarea mea fac din experiența de liceu unul dintre cele mai frumoase și memorabile procese de dezvoltare din viața mea de până acum.”

Eliza Nițulescu, clasa a XI-a C: „A fi savist nu se rezumă la a apartine unui liceu. Înseamnă a fi determinat, încrezător, pregătit să treci prin provocări cu zâmbetul pe buze. A fi savist înseamnă să fii dornic de performanță, dornic să-ți depășești mereu limitele și, bineînțeles, dispus să muncești pentru visurile tale și să-i sprijini pe ceilalți în a le atinge pe ale lor. Un adevărat savist renunță doar la vicii, niciodată la speranțe și valori.”

Anne Stegaru, clasa a XI-a C: „Să fii savist nu înseamnă să ai numai note de 10 și să fii olimpic la cel puțin trei materii, aşa cum se vede din exterior. Să fii savist se referă la abilitățile de a avea curajul să încerci ceva nou, să îmbini ceea ce înveți cu pasiunile tale sau să descoperi că inovative și originale pentru a rezolva o problemă, fie de la mate, fie din viața de zi cu zi.”

CRONICI

ÎNCEPUTURI...

De Roxana Cișleanu, clasa a XI-a A

În data de 11 septembrie 2017, pe culoarele Colegiului Național „Sfântul Sava” s-a auzit, pentru încă un an la rând, clopoțelul care anunță începerea unui nou an școlar, ce se prevăzeste a fi plin de succese și împliniri pentru cei ce își vor continua sau începe parcursul liceal în cadrul acestei instituții de învățământ.

Cuprinși de bucurie și entuziasm, săviștii au intrat din nou pe poarta liceului, cu ocazia festivității de deschidere a noului an școlar 2017-2018. Această festivitate reprezintă startul unei noi aventuri către cunoaștere, crearea de noi amintiri și legarea de noi prietenii. Cu siguranță, cei mai entuziasmati dintre toți au fost chiar bobocii, aceștia așteptând nerăbdători toată vara pentru a-și cunoaște atât viitorii colegi, cât și profesorii ce îi vor îndruma în următorii patru ani.

Alături de elevi și cadre didactice, cu același entuziasm, au participat la festivitate și părinții, împărtășind alături de copiii lor experiența unui nou început. În cadrul festivității de deschidere, doamna director Elena Crocna a susținut un discurs motivational, urându-le elevilor un an nou cu reușite.

PROCESUL LUI GHÎȚĂ SAU JUDECATĂ ÎN PARLAMENT

De Vlad Dragne, clasa a X-a A

Judecătoarea s-a așezat în spatele biroului masiv, avocatul, procurorul și martorii sunt pregătiți, dar procesul nu începe. Printre ei trece o fată de clasa a zecea, purtând sacoul Colegiului Național „Sfântul Sava”, netezindu-le hainele, potrivindu-le pălăriile, dar mai ales spunându-le că totul va ieși bine.

Ea e Rafaela Enea și acestea sunt ultimele pregătiri dinaintea premierei piesei ei de teatru. Totul a pornit de la o temă, cea de a scrie o scenetă care să reprezinte judecata lui Ghiță din „Moara cu noroc”, nuvelă pe care tocmai o studiau. Însă abordarea Rafaelei a sfidat orice convenție și orice așteptare.

Dar destul cu povestitul, facem liniște că începe piesa.

Ne imaginăm o cortină care se trage (sala din Palatul Parlamentului care a găzduit această reprezentăție nu dispunea de una) și dezvăluie două șiruri de scaune de birou, așezate în V. În capăt tronează judecătoarea, care face liniște cu un ciocan pentru carne. Amuțește publicul, amuțesc și personajele așezate pe scaune. Nu se găsesc doi indivizi care să semene, de la cowboy-ul cu geacă de piele, rătăcit parcă de pe platourile unui western, la bătrâna senilă cu care stă față în față.

Judecătoarea, rece și calculată, anunță că se pensionează. Un procuror aduce dovezi. O bătrână plângă. Plouă. După aproximativ trei replici, publicul nebănuitor vede realismul lui Slavici înlocuit de

suprarealismul lui Rafi, pe măsură ce dovezile aduse se dizolvă în ploaia de neoprit, preparând un cocktail absurd, presărat cu jocuri de cuvinte și dictoane latine. În băutura cu efect de gaz ilariant pe care Rafaela Enea & Co. (cum scrie pe copertă) v-o oferă se găsesc, printre altele, culegeri de chimie organică, senilitate și conopide.

Într-adevăr, rațiunea alunecă pe o coajă de banană și se lovește cu capul de masă, iar justiția operează doar cu jumătate de creier (cu jumătatea greșită). O evadare binevenită din real, chiar în inima Palatului Parlamentului, un contrast cum nu se poate mai potrivit, având în vedere istoria și caracterul acelui „monument”. Pe scurt, prima reprezentăție a fost poate cel mai distractiv eveniment care s-a petrecut acolo vreodată.

Piesa vă oferă multe râsete (în medie, cam unul la fiecare replică), multă ploaie (nu chiar la fel de des) și multe surpirze (pe acelea le descoperiți singuri). Vă recomand să veți această scenetă cât mai aveți ocazia. Din partea mea, pentru originalitate și prospetime, 10/10.

BUCUREŞTIUL, ÎNTRE FRUMOSUL EXTREM ȘI URÂTUL INSUPORTABIL

Activitatea practică desfășurată cu doamnele profesoare de geografie într-o zi ploioasă de octombrie, ne-a dezvăluit nouă, elevilor, descoperirea și cunoașterea patrimoniului cultural, istoric, geografic, arhitectural și turistic al Bucureștiului într-o manieră inedită. Aplicația a debutat cu un tur al Capitalei, efectuat cu autocarul, pe cele mai importante artere până spre partea de nord – Herăstrău. A urmat aventura: vizitarea Centrului Vechi, lung de 6 km, timp de 4 ore, trecând prin trei puncte de control, unde răspundeam asistenților din clasele mai mari, la un test fulger, fiind punctați în funcție de răspunsuri. Am străbătut toate străzile, de la Hanul lui Manuc, Curtea Veche, Piața Universității, până la Piața Sf. Gheorghe, km 0 al Bucureștiului. Elevii erau grupați în echipe de căte 5-6 persoane, fiecare având câte o hartă pentru orientare și o listă cu 30 de obiective ce trebuiau identificate. Activitatea noastră a presupus și strângerea de informații pe parcursul traseului, pentru a putea răspunde la 30 de întrebări pe care le aveam pregătite pe fișă de lucru. În drumul nostru spre Palatul Parlamentului, ultimul obiectiv vizitat, am poposit și pe Dealul Mitropoliei (cel mai înalt punct din București - 85m) la Palatul Patriarhal. Bucureștiul descoperit într-o zi a fost o experiență inedită, plăcută, antrenantă atât fizic, cât și intelectual, frumusețea orașului vechi împreună cu imaginea contemporană a acestuia.

Jean Radu Popescu, clasa a X-a H

Din punctul meu de vedere, turul Bucureștiului a fost o activitate foarte interesantă. Am aflat multe lucruri noi pe care nici nu le bănuiam. Mi-a plăcut că ne-am împărțit în mai multe grupe și a trebuit să îndeplinim mai multe cerințe într-un timp limitat. În plus, mi-a mai plăcut că a trebuit să facem poze la fiecare obiectiv, atât cu noi, cât și cu locul pe care trebuia să-l vedem. Mi-ar plăcea să mai avem parte de încă o activitate asemănătoare. :)

Theodora Huțuleac, clasa a X-a E

Turul Bucureștiului a reprezentat pentru mine o excursie unică, în care am îmbinat utilul cu plăcutul, la finalul zilei rămânând atât cu multe amintiri frumoase, cât și cu multe informații utile și interesante (mai ales). Pot spune că am fost plăcut surprins de organizarea foarte bine pusă la punct de doamna profesoară și de amploarea evenimentului, fiindu-ne acordată o libertate în a face cunoștință cu trecutul istoric și arhitectural al capitalei, libertate care s-a reflectat în cazul meu într-o mai mare bucurie pe durata acestei activități. Aș recomanda oricui să participe la turul Bucureștiului, indiferent de vîrstă, considerându-l ceva unic în rândul activităților la care am participat până acum.

Andrei Tociu, clasa a X-a E

Activitate cu siguranță incitantă, turul Bucureștiului ne-a provocat să descoperim o altă fațetă a orașului. Și ne-a plăcut mult! M-a surprins mai ales că, la un moment dat, am ajuns să privesc Bucureștiul prin ochii unui turist – nu mai vedeam străzile atât de bine cunoscute, ci poveștile din spatele lor, care până atunci îmi scăpaseră.

Daria Anghel, clasa a X-a E

Activitatea din Centrul Vechi al Bucureștiului a fost prima mea excursie din liceu și un început cu piciorul drept, ca să zic aşa. Mi-a lăsat un gust foarte plăcut și dorința de a participa la viitoarele activități de acest gen. Pe lângă faptul că a fost foarte educativă din punct de vedere teoretic am avut ocazia inclusiv să vedem și să „atingem” informația primită. Dat fiind faptul că am fost cu clasa, am putut să ne cunoaștem mai bine și să avem parte de o zi frumoasă și distractivă în compania noilor colegi.

Nițu Maria-Alexandra, clasa a X-a F

Excursia în Centrul Vechi s-a diferențiat de o excursie normală prin caracterul educativ, interactiv (...și sportiv). „Înarmați” cu o hartă, cu o fișă cu informații, cu timpul cronometrat, acompaniați de doamnele profesoare și de colegii mai mari, liderii și-au condus grupele spre descoperirea zonei ce a reprezentat odată centrul Bucureștiului lui Vlad Țepeș, Constantin Brâncoveanu...

Răzvan Balmoș, clasa a X-a F

Activitatea din Centrul Vechi a fost un moment special pentru toți elevii participanți. A fost un mod foarte bun de a ne cunoaște, de a ne descoperi și de a comunica (într-un scop științific). Excursia a fost unul din momentele din începutul unei etape foarte importante din viața oricărui „tzutzurel” din Sava și, în același timp, unul decisiv în formarea unui colectiv unit care își va continua existența și după terminarea liceului. Personal, sunt sigur că nu voi uita această aplicație și îmi voi aminti mereu de oamenii care m-au îndrumat către un nou început.

Gabriel Hangiu, clasa a X-a F

Activitatea desfășurată cu ajutorul doamnei profesoare de geografie, alături de doamna noastră dirigintă, pe lângă cunoștințele acumulate, cred că ne-a ajutat să ne dezvoltăm spiritul de echipă și să ne cunoaștem mai bine. Acum, când trec pe lângă o anumită clădire ce era pe lista de activități, îmi amintesc de echipa mea care se străduia să obțină informațiile cerute, informații pe care nu le aflasem până atunci și de care sunt sigură că voi avea nevoie. În timp ce doamna profesoară de geografie ne povestea în autocar câte ceva despre fiecare loc pe lângă care treteam, îmi dădeam seama cât de puține știau despre orașul în care locuiesc de 15 ani, în același timp deschizându-mi „apetitul” de a afla povești din istoria Bucureștiului.

Merezeanu Andreea, clasa a X-a F

Clubul de lectură

De Alexia Gheorghe

Clubul de lectură al Colegiului Național Sfântul Sava a luat naștere în iarna anului școlar trecut la inițiativa a trei elevi, pe atunci în clasa a X-a, Alexia Gheorghe, Victor Popa și Roxana Cișleanu (actualmente clasa a XI-a). Ideea formării acestuia a venit într-un spirit ludic, iar marea noastră surprindere a apărut odată cu transformarea ei în realitate.

În clasa a IX-a, profesorul nostru de limba română, domnul Gheorghe Lăzărescu (totodată și profesor coordonator al clubului), desfășura ora de curs într-o manieră ce a reușit să ne trezească interesul față de literatură. La începutul anului școlar, fiecare elev extrăgea un biletel la întâmplare pe care scria titlul unei cărți, urmând să o prezinte într-o oră de curs. Și, aşa, timp de un an, o dată pe săptămână se dezbaterea o carte din literatura universală.

În clasa a X-a, însă, lucrurile s-au schimbat. Fiind la un profil real, numărul orelor de română a scăzut și, implicit ora în care discutam literatură universală s-a diminuat din cauza lipsei timpului, trebuind să punem accentul pe materia obligatorie. Astfel, cele douăzeci de minute alocate, acum, nu mai reușeau să ne satisfacă nevoia de lectură.

Așa a apărut cu pași timizi clubul de lectură. Prin formarea lui ne-am propus mult mai mult decât o simplă povestire a acțiunii unei cărți. Ne-am propus să stârnim întrebări, controverse, păreri, să schimbăm idei și concepte, să ne formăm simțul estetic, să învățăm cum să pătrundem în esență lucrurilor – și cum am putea face altfel toate acestea dacă nu prin intermediul literaturii?

Într-o lume a tehnologiei, în care totul este pe repede-nainte – căți dintre noi își mai găsesc timp pentru citit? Aceasta este una dintre cele mai mari aspirații ale micului nostru club – să reușim să trezim în fiecare iubirea față de literatură, să facem timp cititului, nu din obligație, ci din placere.

Clubul de lectură se desfășoară o data pe lună și propune o carte spre „răsfoire” – carte care mai apoi să fie dezbatută, interpretată și răsinterpretată de participanți, căutând de fiecare dată perspective noi din care să privim diferite aspecte. În întâlnirile de până acum, am discutat despre nihilismul lui J.P. Sartre, doleanțele și metamorfozele kafkiene, am căutat existentialismul și scopul vieții, iar acesta este doar începutul unui frumos drum literar plin de surpize.

În ceea ce ne privește pe noi, adolescentii sau adulții în formare, cum ne putem dezvolta mai armonios decât prin cultură? Așadar, vă îndemn cu mult drag să citiți și să ne întâlnim în număr cât mai mare la o dezbatere literară.

Sâmbătă, 14 octombrie 2017, a avut loc ediția aniversară cu numărul 10 a marathonului din București, iar elevii Colegiului Național „Sfântul Sava” au participat într-un număr foarte mare la cursa dedicată lor, adolescenților. Peste 50 de tineri din liceul nostru au participat la competiția de rang internațional la îndemnul și sub îndrumarea doamnei profesoare de educație fizică și sport, Ecaterina Taciu.

Acest eveniment a reprezentat o reală oportunitate pentru ei, întrucât au făcut mișcare și s-au distrat împreună, la final în semn de apreciere pentru efortul lor, fiindu-le înmânate și medalii ca unor adevărați campioni. Însă cel mai mare câștig al lor îl reprezintă faptul că au prins încredere în propriile forțe, văzând că sunt capabili să termine o cursă cel puțin solicitantă, alergând fără încetare până la linia finish unde au fost așteptați în aplauze de către susținătorii ce stăteau pe margine, încurajându-i mereu.

Unul dintre participanții ce au terminat cross-ul printre fruntași este și Edi, elev în clasa a X-a D, care la finalul întrecerii s-a declarat satisfăcut de rezultatul lui. El consideră că este mult mai importantă experiența dobândită și își propune să se antreneze pentru a fi mai bun la competiția următoare.

Cerându-i părerea în legătură cu cât de activi sunt tinerii de astăzi, când ne confruntăm la nivel global cu un fenomen tot mai îngrijorător - sedentarismul, Edi mi-a vorbit despre cât de mult l-a ajutat pe el sportul să se dezvolte și despre cât de importante pot fi competițiile sportive în autodepășirea nivelului. Tânărul nu concepe viața lui fără să facă mișcare și și-ar dori să îi poată ajuta și pe prietenii lui să înțeleagă cât de important poate fi să ai un corp sănătos.

MARATON

Sebastian Bercheșan, clasa a X-a B

În liceul nostru mereu s-a pus accent pe activitățile sportive și recreative, absolut necesare unei dezvoltări armonioase a elevilor, iar doamna profesor Taciu ne poate spune că mereu și-a dorit să poată implica adolescenții în cât mai multe activități sportive, participând la Marathonul București încă de la primele ediții. De-a lungul timpului mulți dintre elevii săi chiar au urcat pe podium la finalul curselor, fiind premiați pentru ambiția și determinarea lor. Doamna profesoră, cu modestie, spune că meritul este al tinerilor care în fiecare an se arată dornici de a-și petrece timpul liber făcând mișcare în aer, alături de colegii lor.

La finalul cursei, după ce toți au fost premiați, s-a făcut poza de grup, în care toți erau bucuroși de clipele minunate petrecute alături de colegii lor.

SoNoRo

Conceptul SoNoRo are trei părți, mai exact festivalul, interferențe și Arezzo. Festivalul are loc în patru orașe ale țării: București, anul acesta desfășurându-se între 27 octombrie și 13 noiembrie în diverse locuri consacrate, Timișoara, Cluj și Brașov și au loc concerte de muzică clasică, ai căror „autori” sunt artiști de diferite naționalități.

SoNoRo interferențe se ocupă cu traininguri pentru tinerii talentați, aleși în urma unor preselecții, care au loc primăvara. Această divizie este în România, Germania și Italia. Cei trei finaliști au șansa să facă parte din spectacol la festival.

Arezzo este seria de concerte cel mai vechi inițiată, în anul 2010, în Italia, Arezzo. Așadar, la următoarele ediții vă invităm să luați parte la concerte.

PROFILURI

Smaranda Timofti

Totul e o joacă. Trebuie doar să înveți regulile. Da, aici e problema, căci fiecare are regulile lui. De fapt, ăsta e jocul.

Oare dacă apăs butonul ăsta ce se întâmplă? Dar ăsta? Oare dacă îl gâdil? Scuzați-mă, nu știam că nu am voie încălcătată în casă – promit să nu mai uit, nu vă mai uitați aşa urât.

E un joc care îți cere să fii puțin nesăbuit – tot ce e mai interesant se întâmplă la limită.

O găsești și apoi o apuci strâns și o tragi – uneori zbârnăie și te lovește peste față, alteori cade leneșă la pământ – Hm, aşa deci, aici era!

Oameni. Nu lucruri, nu peisaje; oameni. Să fii însetat de omul nou, aşa cum eşti de lumile noi. Căci fiecare om e o formă de încăpățânare, adică o idee. Și-ți place să vezi care e gestul ideii, care e vocea ei. Cum surâde ea.

- C. NOICA

1. Care ar fi o definiție proprie a teatrului și ce înseamnă acesta pentru tine?

E aproape imposibil să atribui o definiție teatrului. Cu siguranță, nu sunt nici prima, nici ultima care încearcă să facă asta și eșuează lamentabil, dar pentru mine personal, teatrul e un refugiu sigur pentru orice tip de sentiment. Nu cred că în teatru se poate greși în vreun fel, nu există limita exagerării. Orice fel de putere sau slăbiciune e binevenită!

2. Care ar fi rolul tău ideal?

De când mă știu mi-a rămas în minte clișeul clasic: toate fetele își doresc să fie, mai mult sau mai puțin, Julieta. Nu știu dacă mai e 100% valabil, însă m-am considerat întotdeauna o excepție. Nu mă pasionează de nicio culoare Shakespeare. Eu am crescut cu teatrul rusesc în sânge. Aș face și pe dracu-n patru numai să o joc pe Nina Zarecinaia din *Pescarușul* lui A.P. Cehov. Are în ea o luptă continuă între iubire și dorință. Renunță la marea sa dragoste pentru a deveni actriță și chiar dacă nu reușește tot ce și-a propus și se întoarce la el într-un final, nu-și pierde niciodată speranța. Personajul ei, pentru mine, e un absolut pe care mi-ar plăcea să-l ating, măcar metaoric, într-un rol.

3. Ai vreun proces sau tehnică pentru a reuși să intri în pielea personajului și cât din personaj rămâne cu tine odată ce cortina se lasă?

„Pielea personajului” e ceva abstract. Ca actor, tu ești personajul. Pentru a mă identifică în totalitate fac mereu analogii între ce li se întâmplă lor și ce mi s-a întâmplat mie. Astfel, atunci când sunt pe scenă, joc un alt „eu” prin prisma unui alt nume. După ce se lasă cortina rămân mereu cu ecoul a ceea ce am jucat pentru ceva vreme. Nu mă pot desprinde chiar atât de ușor de poveste. Cel puțin câteva minute personajul încă trăiește în mine. Nu plec niciodată cu mâna goală, ca să zic aşa.

Ana Maria

Țîrlea

Frazele Anei au un anumit pathos specific actoricesc, însă acesta nu e marcat de afectare, ci poate de hotărâre, de determinare. Ana vorbește de teatru ca și cum ar vorbi despre sine. Ceea ce este însă și mai interesant de observat este că această dedicatie nu este una conștientă – este atât de ancorată în sine încât a devenit un firesc, o pornire.

4. Descrie sentimentul pe care îl ai când urci pe scenă.

Când urc pe scenă tremur toată, din cap până în picioare, și am senzația că am nevoie urgent la baie. În momentul în care zic prima replică dispare orice urmă de emoție, dar înainte de asta am cele mai intense trăiri fizice. Nu îmi plac oamenii care se interesează cine vine la spectacol sau trag cu ochiul la cine e în sală. Îmi dau o stare de anxietate extremă.

5. Care este piesa ta de teatru preferată? Dar dramaturgul? Si de ce? Descrie un moment al piesei.

Rămân în sfera mea rusească și voi spune că un text care-mi place enorm este Ivanov, tot de Cehov. Este acolo o replică ce m-a fascinat mereu. Într-un moment de maximă tensiune, unul dintre personajele masculine spune: „Florile revin în fiecare primăvară, dar fericirea nu”. Mi s-a părut incredibilă comparația, ca și când ar exista într-adevăr un calendar al fericirii pe care nimeni nu poate să-l controleze. Câteodată mă întreb ce este mai efemer, florile sau fericirea?

6. Care dintre spectacolele în care ai jucat îți este cel mai drag? De ce?

Cel mai și cel mai drag îmi este rolul din spectacolul *Tango, monsieur?* de Aldo Lo Castro. A fost primul travestiu și mi s-a părut interesantă ideea de a juca un bărbat. Îmi place să fiu din când în când bărbat pentru un timp limitat, dar nu mi-aș dori să mă fi născut băiat. Atunci am câștigat și primii bani din teatru și dădeam prima oară cu nasul de un rol principal. „Punct ochit, punct lovit”, cum s-ar spune. Jucam un majordom ușor viclean care trebuia să gestioneze încurcăturile șefului său. De altfel, o comedie drăguță pe care aş mai juca-o dacă mi s-ar da ocazia.

7. Cât de importantă este relația pe care o ai cu ceilalți actori de pe scenă?

Îmi pasă destul de mult de relația pe care o am cu partenerii de scenă, însă sunt conștientă că nu e un impediment. Sunt genul de om care glumește, își dorește să nu se simtă constrâns de ceva în timpul repetițiilor și ar mai ieși din când în când la o cafea după program, lucruri pe care nu simt nevoie să le fac cu o persoană cu care împart un trecut nefericit. Depinde foarte mult și de așteptările pe care le am în momentul în care încep să lucrez la un spectacol.

8. Care este, după tine, cea mai importantă abilitate pe care ar trebui să o aibă un actor?

Simt că nu se încadrează tocmai la categoria „abilități”, dar cred că un actor complet trebuie să fi trecut printr-o serie de experiențe care să se încadreză *la agonie la extaz*. Din acest motiv se spune că actorii învăță ceva nou în fiecare zi.

9. Cum ai caracteriza evoluția teatrului românesc și a comunității actoricești în sine?

Merg de mică la teatru, iar de câțiva ani chiar am luat contact și cu lumea din spatele cortinei. Teatrul românesc evoluează de la lună la lună într-un mod spectaculos. Anual vin regizori străini să monteze spectacole, suntem invitați la diferite festivaluri din Europa și chiar din întreaga lume, iar colaborările nu încetează niciodată. Spun cu toată mândria că suntem printre cele mai bune țări din Europa la acest capitol și nu e numai opinia mea, ci și a specialiștilor din domeniu.

10. Care sunt cele mai mari obstacole pe care le întâmpină un Tânăr care alege să studieze teatrul în România? Dar oportunitățile?

Eu nu cred în problema salariului. La asta se gândește toată lumea. Da, există o dificultate: nu prea mai există locuri în teatrele de stat. Adică poți juca, dar ai contract de colaborator și ești plătit per spectacol, nu primești același salarîu în fiecare lună. Totuși situația s-a remediat deja în câteva teatre din București. De asemenea, cred că multă lume nu se interesează destul, ambiționează să rămână în capitală și în cele din urmă renunță. Sunt oportunități extraordinare și în celelalte orașe! Uneori chiar mai tentante decât în București...

11. Care sunt gândurile tale de viitor?

Momentan, mă pregătesc pentru admitere. Voi da examen la Universitatea Națională de Artă Teatrală și Cinematografie din București, dar îmi voi încerca norocul și la Universitatea din Cluj. Pe termen lung mi-aș dori să lucrez cu regizorul Radu Afrim și să am capacitatea de a mă împărți între teatru și o posibilă viitoare familie, în mod egal. Atunci viața mea o să se apropie de ideal – ca atunci când ies la aplauze și brusc toată sala bate din palme în același timp, în exact același ritm și îți-ai dori să poți opri clipa.

12. Care e citatul tău preferat?

Când mă aflam într-unul dintre cele mai grele și apăsătoare momente pe care le-am trăit până acum, cineva drag mie mi-a spus următoarea chestie: „Dă-i timpului timp.” N-am priceput nimic la început, dar dacă stai să te gândești, un lucru esențial pentru a reuși este răbdarea, iar mie, până atunci, îmi lipsise.

Când începe să vorbească despre muzică, fața domnului profesor se schimbă cu totul. Totul este acum mai alert – privirea tresare și se concentrează, iar fața se luminează. Poți vedea că muzica înseamnă bucurie – mai mult, că muzica înseamnă viață.

MARCEL ȚENA

1. Cum ați descoperit muzica clasice și ce v-a atras către vioară în mod specific?

Tatăl meu, învățător în comuna Pietroșani din județul Teleorman, unde m-am născut și am copilărit, cânta frumos la vioară și mi-a pus de mic vioara în mână. Așa că primele lecții de vioară, precum și primele noțiuni de teorie muzicală le-am primit acasă de la tata, după care am fost în bună măsură autodidact. Ceva mai târziu, în timpul liceului, la Giurgiu, am urmat în paralel și clasa de vioară a Școlii Populare de Artă din oraș și am cântat în orchestra acestei școli, dar și în orchestra liceului meu. Vioara este cel mai frumos instrument, este „regina” instrumentelor, cum s-ar fi putut să nu mă atragă? Muzica clasice, am prețuit-o de mic, dar am ascultat-o sistematic când am ajuns la o anumită maturitate, începând cu anii de studenție, petrecuți la București, unde am avut ocazia să intru în sălile de concert.

2. Ce rol ar trebui să aibă muzica în viața omului?

Muzica este odihnă, este liniste, dar este ceva mult mai profund dincolo de asta, eu cred că muzica este forma supremă și sublimă de gândire a omului.

3. Studiați matematică și muzică deopotrivă, care considerați că ar fi asemănarea dintre cele două?

E simplu și cred că au spus-o alții: matematica este muzica științelor, pe când muzica este matematica artelor.

4. Care credeți că este beneficiul cel mai mare pe care vi l-a oferit muzica? În ce fel se reflectă pasiunea aceasta în celealte compartimente ale vieții dumneavoastră?

Fericirea. După fiecare oră, îmi vine instantaneu în cap o temă, pe care o fluier cu bucurie în pauză, eu nu am nevoie de căști, pentru că îmi interprez singur muzica ce-mi vine pe moment. Când sunt acasă și fac matematică, ascult tot timpul muzică clasice, fie la Radio Muzical, fie la postul TV Mezzo, fie pe CD. Aș putea spune că muzica este componenta principală a vieții mele.

5. Care este compozitorul dumneavoastră preferat și prin ce se diferențiază acesta de restul? Cum i-ați descris arta?

Johann Sebastian Bach. Nu am suficiente cuvinte pentru a descrie ce simt, dar cred că Bach este cu două clase peste Beethoven și cu trei peste Mozart, pe care i-aș așeza pe următoarele trepte ale podiumului meu muzical. Arta lui Bach? Este magnifică, muzica lui Bach vine direct de la Dumnezeu, care cred că i-a dictat-o!

6. Dar lucrarea preferată?

Concertul pentru două viori în Re minor, Variațiunile Goldberg (pentru pian), Ofranda muzicală, Arta Fugii, Oratoriul „Matthauspassion”, am cam multe!

7. Dacă ați putea să-i puneti compozitorului preferat o singură întrebare, care ar fi aceea?

Care lucrare, din vasta-i creație muzicală, i se pare cea mai desăvârșită, pe care o iubește cel mai mult?

8. Care este cea mai mare satisfacție oferită de muzică?

Repet: fericirea, bucuria vieții. Dar am avut și satisfacții ceva mai personale de-a lungul vieții: am cântat ca tenor în Corul Universității din București, dirijat de maestrul Voicu Enăchescu, am dirijat corul Colegiului „A.D. Ghica” din Alexandria, am înființat corală „Valentin Teodorian” a Colegiului „Sf. Sava”, pe care am dirijat-o 20 de ani (1995-2015).

9. Pentru a aprecia o lucrare muzicală este nevoie de un set de cunoștințe superioare sau muzica are o vibrație inefabilă ce poate fi pur și simplu simțită?

Nu neapărat, dar e mult mai ușor când știi muzică, sau măcar istoria muzicii.

10. Ce sfat ați oferi tinerilor care doresc să-și urmeze pasiunea pentru muzică?

Să muncească mult, să asculte muzică clasică și să-și ferească urechile de muzica dăunătoare, adică „manelele”, fie în română, fie în engleză.

11. Dacă nu ați preda matematică, ce credeți că ați face?

Probabil că aş face muzică. De altfel, în primul meu an ca profesor (anul școlar 1974-1975) am funcționat la liceul din Alexandria pe două catedre: cea de matematică, obținută prin aşa-numita repartiție guvernamentală, și cea de muzică, pe care mă numise inspectoratul școlar, întrucât școala nu avea profesor de muzică.

1. Ce te-a atras prima oară către film și imagine?

Am fost mereu o persoană extrem de lucidă – permanent atentă la ceea ce se întâmplă în jurul meu. De fiecare dată când mă aflu undeva, înregistrez fiecare amănunt și cred că asta a dus în mare la pasiunea mea pentru fotografie. Primul meu aparat a fost un cadou de Crăciun în clasa a VI-a. Era un aparat micuț digital cu care m-am tot jucat, dar de care m-am plăcuit repede. Fascinația mea a revenit un an mai târziu, când am dat de un DSLR. Atunci a început totul; îl luam cu mine oriunde și făceam poze la orice. Îmi plăcea în special să fac poze din mașină. Totul legat de imagine s-a schimbat pentru mine în clasă a VIII-a când mi-am luat primul aparat pe film. Am început să stau numai cu el și încet-încet mi-am format un ochi.

2. Care este rolul filmului în societatea de azi și, implicit, rolul unui regizor?

Eu cred că rolul filmelor e să spună povești, iar o poveste, fie reală sau fictivă, este o chestiune foarte puternică. Fiecare avem un film care ne-a schimbat într-un anumit fel.

Pe Mara o vezi în curtea liceului, în puloverul relaxat și cu ochelarii aruncați pe nas. Are ceva ce-ți spune că te privește, că e conștientă de tot ceea ce se întâmplă în jurul ei. Și totuși, e o luciditate nonșalantă, nu te privește direct, nu admite vreo dovedă a acestei stări conștiente. Nu, Mara nu e o ființă a dovezilor ...

3. Cum definești viziunea artistică și cum ai caracteriza-o pe a ta?

Consider că viziunea artistică reprezintă modul în care vede fiecare lumea și, mai mult, pentru un artist, reprezintă ce are de gând să facă în legătură cu asta. Este important să spui ceva dacă tu crezi că într-adevăr ai ceva de zis. Eu încerc foarte mult să analizez ceea ce am în interior și să descoper cum pot să transmit asta; să transform o trăire în ceva concret.

4. Care a fost primul tău montaj? Povestește-ne puțin despre acesta...

La începutul clasei a X-a, d-nul profesor Teodorescu ne-a dat „temă” realizarea unui scenariu pentru un scurtmetraj. Nu pot spune că mă pricep la scris, aşa că l-am întrebat dacă aş putea face un scurtmetraj. Cred că atunci am făcut primul montaj și a fost o experiență extrem de ciudată pentru mine; nu aveam nici Premiere, nici Finalcut (nici nu aş fi știut să le folosesc pe atunci). Am editat într-un program bizar. A fost foarte prost. Tot ce am făcut a fost să lipesc clipurile unul lângă altul și să pun o muzică peste imagini.

5. Care este un regizor pe care îl apreciezi?

Vreau să spun Jean-Luc Godard.

MARA OĞLAKCI

6. Ce face un film să fie unul bun, din punctul tău de vedere? Care sunt elementele care desăvârșesc creația?

Prima oară când mă uit la un film, analizez imaginea, o consider cea mai importantă. Desigur că și intriga are un rol central. Nu știu totuși cum aş defini un film bun, poate un film care te străpunge, intră în tine.

7. Descrie o scenă de film care te-a impresionat, care ți-a rămas în minte, te-a sensibilizat.

Prima scenă care îmi apare în minte este una din „My own private Idaho” în care personajul principal, Mike, și cel mai bun prieten al lui, Scott, stau în jurul unui foc și încep să vorbească. Mike încercă să îi spună lui Scott ce simte pentru el, dar Scott vine cu replică

8. În general, când ne referim la o industrie a filmului, ne referim la o industrie ale cărei proiecte suferă adesea de comercializare. Consideri că principiul clasic de a respecta și a oferi ce se cere are un impact asupra artei tale – ești dispusă să faci compromisuri de acest fel?

Nu aș fi dispusă să fac compromisuri în sensul de a face film comercial, pentru că ar însemna să mă îndepărtez foarte mult de mine. Nu sunt tipul de persoană care să facă un proiect profesional sau orice altceva doar de dragul de a face ceva. Nu aș mai vedea rostul. Ca să fiu sinceră, niciodată nu am fost atrasă de „ce se cere”.

9. De ce consideri că există atât de puține femei în această industrie?

E o industrie dominată de bărbați. Poate pentru că e foarte greu, ca femeie, să te afirmi prin ce faci, mai ales dacă lucrezi într-un domeniu creativ. Mi se pare o problemă care nu o să dispară prea curând, dat fiind faptul că mereu o să dai de bărbați care se uită la tine de sus doar pentru că ești femeie.

10. În esență, ceea ce presupune munca unui regizor este istorisirea unei povești. Cât de mult din experiența ta personală este impregnată în această poveste?

Nu aleg să transpun neapărat ce am trăit. Nu mi se pare important ce mi s-a întâmplat, ci cum a fost înregistrat evenimentul în conștiința mea. Încerc foarte mult să transmit sentimente, senzații prin imbinarea imaginilor și a sunetului.

11. Cum știi când povestea se termină?

Se termină când vrei tu să se termine.

12. Care este cel mai bun sfat profesional pe care l-ai primit?

Filmează cât de mult material poti, ca să ai din ce să alegi la montaj! Ah, și urmărește-ți instinctul!

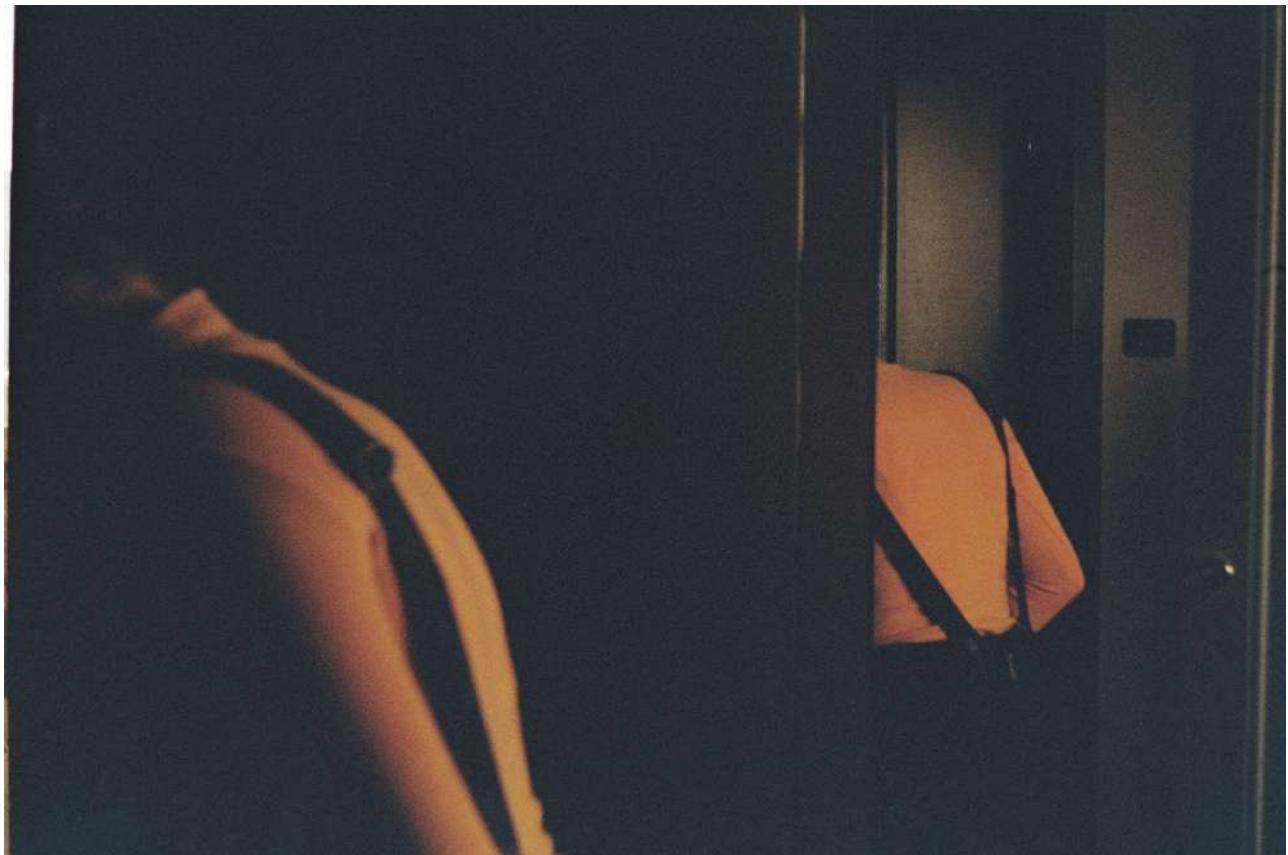

13. O experiență care ți-a cristalizat opțiunea pentru film este ...

Am fost la un atelier de film în Blaj, unde am făcut un film experimental. Trainerii noștri au fost doi video-artiști din Israel, Effy și Amir, și Nap Toader, profesor la UNATC. A fost cea mai frumoasă săptămână din viața mea. Simteam că am un rost. Am realizat că, dacă îți pasă atât de mult de ceva, nu merită să îl arunci pur și simplu.

14. Recomandă-ne un film!

Persona(1966) dr. Ingmar Bergman sau clasicul *Trainspotting*(1996) dr. Danny Boyle.

De la De ce? la Olimpiada Internațională de Neuroștiințe

ANCA VASILICĂ

Anca are o privire teribil de intelligentă. Și totodată foarte vie – simți că în spatele acelor ochi totul se mișcă la o viteză amețitoare. Determinarea ei mă intimidează – pare să aibă o oarecare claritate și voință rară. Totul se naște din curiozitate, dar Anca are ceva special, și anume puterea de a continua și de a merge până la capăt.

Albert Einstein spunea la un moment dat: „Nu trebuie să te oprești niciodată din a te întreba, căci curiozitatea există pentru un motiv anume.” De aici a început povestea mea, de aici mi-am început drumul către ceea ce urma să devină motivul pentru care mă trezesc în fiecare dimineață cu aceeași determinare, cu aceeași sete de cunoaștere și dorință de muncă.

Ar putea părea o întâmplare desprinsă din pagini de poveste, însă întâia oară când am descoperit domeniul neuroștiințelor, și în particular pe cel al neurochirurgiei, am simțit că pentru asta vreau să muncesc, că e ceea ce îmi împlinește cu adevărat sufletul. Hazardul caracteristic, haosul dimensiunii în care ne derulăm existența, mi-a adus sub ochi, absolut accidental, un articol despre cum România a devenit câștigătoarea locului al doilea la faza internațională a concursului de neuroștiințe, „Brain Bee”. În acel moment, parcă un val de energie pură mi-a străbătut întreg corpul. „Vreau” a fost singurul cuvânt pe care l-am putut articula.

Am început să cercetez cu fervoare tot ce se legă de ideea concursului încă de la finalul clasei a nouă, am început să mă pregătesc temeinic pentru prima fază, mi-am petrecut vara și toamna citind bibliografia recomandată, pentru ca în februarie să particip la selecția națională. Ziua de 12 februarie a fost, cred, cea mai intensă dintre toate pe care le trăisem până atunci. Și aveau să mai urmeze. După seria de 150 de întrebări cărora am fost supusă online, am așteptat. Și așteptarea asta era cel mai apăsător sentiment al întregului spectru de simțiri de care este capabil omul. Am așteptat o zi întreagă, sub semnul incertitudinii. Nu știam ce urma să se întâpte și, deși dorința mea de a merge mai departe era imposibil de exprimat în cuvinte, mă vedeam în fața unui vid imens. Fiecare oră trecea tot mai greu, plângeam, râdeam. Până la un moment dat, când am primit un e-mail. L-am deschis cu o ușoară reținere. Nu îmi imaginam că putea să fie confirmarea performanței mele, a ulterioarei mele participări la faza internațională. Bucuria era imensă, eram incapabilă să descriu ceea ce mi se întâmpla.

Totuși, partea interesantă abia acum începea. Timpul și eforturile depuse pentru pregătirea materiei pentru etapa internațională, sub îndrumarea domnului profesor Cristian Gurzu, coordonatorul concursului în România, au fost și vor rămâne pentru mine momente neprețuite. Cum în fiecare zi citeam despre ceea ce devenise pentru mine epicentrul existenței umane, și anume creierul uman, despre toate particularitățile de funcționare, despre bolile devastatoare care, odată declanșate, plasează o barieră între individ și percepția integrală a lumii, despre biochimia creierului, care ne dezvăluie de fapt cine suntem, de ce suntem.

Cu bagajul de cunoștințe și de speranțe, cu nerăbdarea acumulată până în luna august, m-am îmbarcat în avionul către Washington DC. Primul contact cu reprezentanții celorlalte țări a fost o experiență într-adevăr revelatorie. Mediul internațional a fost cea mai frumoasă parte a întregului concurs, iar faptul că am avut ocazia să interacționez cu o mulțime de tineri de vârstă mea din atâta colțuri ale globului m-a ajutat să realizez că diferențele culturale, care erau evidente, pot fi ușor depășite în momentul când între oameni intervine pasiunea față de același subiect ca numitor comun.

Ziua următoare am participat la „APA (American Psychological Association) Convention”, unde ne-au fost prezentate proiectele realizate de cercetători americani, ce atingeau aspecte variate ale psihologiei, puse în legătură cu domeniul neuroștiințelor, ceea ce a făcut prezentările cu atât mai atractive pentru noi toți. Ulterior, am fost invitați să participăm la o conferință în cadrul căreia a vorbit un laureat al Premiului Nobel pentru psihologie. Era un sentiment absolut, era o împlinire incomensurabilă pentru mine și o onoare în același timp, să știu că mă aflu în aceeași încăpere cu un om atât de pasionat de munca sa, pe care curiozitatea l-a condus spre înfăptuirea unor descoperiri atât de însemnante pentru societatea actuală.

După această zi plină de evenimente, o zi a acumulării de informații aş putea spune, au urmat cele două zile în care am susținut cele șase probe care alcătuiau concursul. Am făcut, aşadar, față celor două probe orale, probei scrise compuse din 100 de întrebări, probei de anatomie, unde ne-au fost aduse creiere de om pe care noi a trebuit să le analizăm, probei de histologie și celei de diagnoză, unde am interacționat direct cu pacienți-actori, care ne prezintau simptomele de care suferă și cărora trebuia să le stabilim un diagnostic. Chiar dacă nu m-am clasat printre primii la finalul concursului, experiența de care am avut parte a fost una extraordinară, am cunoscut oameni minunați, am simțit lucruri pe care nu le pot explica în amănunt, cu atât mai mult cu cât participarea la nivel internațional este permisă o singură dată în viață. Să fiu capabilă să țin în mâini un creier uman în timp ce asistam la prezentarea profesorului Paul Aravich, din cadrul departamentului de științe medicale de la Universitatea din Virginia, a fost și va rămâne unul dintre cele mai de preț momente pentru mine. Creierul uman, „the universe from in between our ears” cum îl numește el, a devenit pentru mine cel mai mare mister, ale cărui taine îmi doresc să le descopăr, a cărui funcționare dominată de complexitate vreau să fiu capabilă să o înțeleg, să o pot pătrunde cu mintea.

Aceasta a fost povestea mea. Experiența la un concurs internațional în America a fost extrem de densă, am învățat multe lucruri, am relaționat cu adolescenți la fel de inteligenți și de interesați să descopere ceea ce se află în spatele imaginii aparent simple a unui creier uman și în spatele complexității sistemului nervos în ansamblul său. Întregul parcurs a reprezentat o confirmare în plus pentru mine că asta este ceea ce vreau cu adevărat să aprofundez în viitor, ceea ce mi-a stârnit curiozitatea până în adâncurile sale și m-a determinat să mă întreb întotdeauna: „De ce?”

1. Cum ai început să faci balet?

Încă îmi aduc aminte prima mea lecție de balet la Opera Națională: cum am intrat în sală și nu știam la ce să mă aștept. Profesoara m-a pus în rând cu celealte fete ca să fac câteva exerciții, dar eram prea emoționată pentru a mă concentra. Aveam 4 ani când bunica mea a luat decizia de a mă duce la cursuri. Ea a fost cea care a observat că am o înclinație spre dans și că ar trebui să mă dezvolt în această zonă.

2. Care a fost satisfacția cea mai mare pe care îl-a oferit-o baletul?

De la 8 ani am început să merg la turnee și să particip la concursuri în țară sau în străinătate. Un moment de maximă satisfacție l-am avut când împreună cu o prietenă am ajuns în finala unui concurs de dans, YAGP, foarte cunoscut în lume. Am fost șocată când am auzit rezultatele, deoarece am fost selectate dintr-un număr foarte mare de concurenți.

3. Prin ce se diferențiază baletul de alte dansuri?

Consider că diferența dintre balet și alte dansuri este că prin această formă de artă exprimi nonverbal anumite emoții, gânduri, eleganță manifestată prin limbajul trupului.

4. Cum crezi că a influențat baletul evoluția ta personală?

Cred că a avut un impact destul de mare asupra mea. Baletul înseamnă îndemânare, echilibru, disciplină și încredere în sine. Toate acestea le-am obținut de-a lungul anilor de balet. La început, fiecare mișcare mi se părea dificilă și nu reușeam să-mi coordonez mâinele cu picioarele. Cu trecerea timpului, am devenit conștientă de anumite lucruri și am început să fiu mult mai interesată de balet. Mergeam mai des la cursuri și mereu încercam să fac ceva nou. Chiar și acum vreau să învăț pași de balet din ce în ce mai complicați sau dansuri diferite.

RUXANDRA CIOBANU

Ruxandra mă uimește, căci printre cuvintele sale se descrie un paradox. Pe de o parte, pasiunea sa pentru balet – un dans al disciplinei, al mișcărilor exacte, al eleganței controlate și al conștiinței de sine, iar pe de altă parte, decizia spontană și plină de curaj de a lăsa confortul în urmă și de a călători jumătate de Glob pentru o nouă experiență. Si totuși, aceste două instințe, diametral opuse, coexistă în Ruxandra.

5. Cum ai descrie baletul într-un singur cuvânt?

Armonie!

6. Ce se întâmplă în culisele unui spectacol de balet? Care este procesul pregătirii unui eveniment? Care sunt factorii implicați? Descrie atmosfera din spatele cortinei!

Pregătirile pentru fiecare spectacol încep cu săptămâni sau chiar luni înainte. Fiecare grupă are un anumit dans sau mai multe dansuri solo, în funcție de nivelul copiilor. Cursurile săptămânale încep cu o încălzire la bară, urmate de exerciții în mijlocul sălii și la final dansurile. Sunt multe de spus despre ce se întâmplă înainte de un spectacol. Fiecare balerină sau balerini se manifestă într-un mod diferit de ceilalți. Emoțiile sunt puternice și se amplifică atunci când știi că mai e un singur număr și trebuie să aștepți în culise. Cel puțin mie, orice fel de tulburare îmi dispare atunci când melodia pornește și trebuie să dau tot ce e mai bun. Ne susținem unii pe ceilalți și ne dorim cu adevărat să ne iasă pașii.

7. Care a fost spectacolul – la care ai participat sau pe care doar l-ai urmărit – care ți-a lăsat o amintire puternică?

Un spectacol pe care l-am văzut recent și care m-a impresionat este „Tango. Radio & Juliet”. Am apreciat extrem de mult stilul modern, deși eu nu sunt un mare admirator al acestei tendințe.

8. Înțeleg că în această vară ai călătorit în Africa pentru un voluntariat, spune-ne mai mult despre experiență!

Da. Am fost plecată o lună în Africa, în Namibia, pentru activități de voluntariat, la propunerea celei mai bune prietene. Am răspuns afirmativ fără să mă întreb unde și ce vom face acolo. Sunt o persoană căreia îi place să-i ajute cât de mult posibil pe cei din jur. A fost o experiență care mi-a schimbat părerea despre mediul în care trăim noi și cel în care trăiesc oamenii din anumite zone ale Africii. Nu a fost prima oară când am fost implicată în acțiuni de voluntariat pentru cei care au nevoie de ajutor. Singura diferență a fost că am mers în partea cealaltă a Pământului. Baza se află în Bushmanland, o zonă restrânsă unde locuiesc oamenii san(bushmen). Comunicarea cu ei a fost puțin dificilă, deoarece ei vorbesc limba clicurilor și puțini dintre ei știu engleză sau afrikaans. Timp de o lună am făcut diferite crafturi cu copiii de la școală din bază sau îi ajutăm să citească și se scrie în engleză. În timpul liber mergeam destul de des prin satele din Bushmanland pentru a petrece timp cu oamenii, pentru a-i ajuta sau pentru a face jocuri cu copiii. Eu, Ana și fratele ei ne ocupam mai mult de copii: făceam scenete scurte și amuzante pentru ei sau îi învățam cântece ca să țină minte mai ușor anumite cuvinte în engleză. Pentru două zile, un număr mic din voluntari am mers până în Ținutul Elefanților, cum îi spun bushmenii, pentru a împărți haine pentru copii și familii, deoarece, fiind iarnă, seara era destul de frig.

Ținutul Elefanților, cum îi spun bushmenii, pentru a împărți haine pentru copii și familii, deoarece, fiind iarnă, seara era destul de frig.

9. Care au fost diferențele culturale care te-au surprins?

Sunt multe diferențe între societatea noastră și cea africană. Cea mai mare diferență pe care am simțit-o a fost că bushmenii sunt oameni sinceri, care nu ascund nimic față de cineva și mereu vor să ajute, chiar dacă nu au cum sau cu ce. Noi tindem să ne ascundem în spatele unor măști și să nu arătăm cine suntem. Modul lor de a câștiga bani este destul de restrâns. Unii aleg să plece la oraș. Cei mai mulți oameni lucrează la ferme, în agricultură sau în meșteșug. Se pricepe extrem de bine la lucrul manual: fac sculpturi din lemn, brătări și coliere din ouă de struț, iar femeile pot să împletească părul în foarte multe moduri.

10. O amintire/un moment/o stare care te-a marcat?

Cred că un moment care m-a emoționat foarte mult a fost atunci când am mers într-un sat să-i ducem unei femei foarte bolnave medicamente și mâncare. Ea stătea într-o colibă improvizată din plastic, deoarece în cultura lor, când cineva este bolnav, nu are voie să stea cu ceilalți oameni. Când am intrat să o vedem am observat durerile prin care trecea și frica din ochii copiilor ei. Știam cât de multă nevoie aveau cei trei copii de ea, deoarece erau mici. A fost un moment dificil și nu am știut cum să o ajut. După ce am plecat noi, am aflat că urma să meargă o ambulanță să o ia și să o ducă la un spital. În clipele petrecute în colibă, am realizat cât de grea este viața acestor oameni: cel mai apropiat spital e la 100 de km, mâncarea lor nu este suficientă, nu au haine groase pentru iarnă și nu au atât de multe cunoștințe despre lume.

11. Care este portretul copilul african?

Copiii din Bushmanland sunt diferiți de cei din restul Namibiei, deoarece ei nu au atât de multe posibilități. Sunt firi prietenoase, dar care pot fi timide la început. Cu mine, Ana și David (fratele Anei), care eram cei mai tineri voluntari, erau entuziasmați să vadă că încă din primele momente voi am să petrecem timp cu ei: să vorbim sau să facem jocuri. Am fost uimită când am văzut că încă de la vârste fragede copiii sunt pe cont propriu și au grija de frații lor mai mici. Sunt câteva diferențe între copilul african și cel european. De exemplu, ei au nevoie de mai multă atenție și răbdare pentru a da rezultate la școală. În timpul iernii, seara ei nu au cum să se odihnească din cauza frigului și sunt răciți foarte des. Cu toate acestea, ei vin la școală și învață cât de mult posibil. Sunt inventivi și de abia așteaptă să facă ceva nou. În câteva sate am văzut cum băieții aveau mașini de jucărie făcute din sărmă sau fetele păpuși din fașii de material și hârtie. Când am fost în vizită la școală din Mangetti (un oraș din Bushmanland), copiii au stat cu noi două ore până a venit o mașină să ne ia și să ne ducă în bază. Ei voiau să afle cât mai multe lucruri de la noi, ne puneau întrebări sau voiau să ne povestească câte ceva.

12. Impactul experienței asupra ta și impactul pe care crezi că l-ai avut asupra copiilor ...

A avut un impact enorm asupra mea. Timp de o lună nu am avut acces la internet și reușeam să vorbesc cu părinții mei pe WhatsApp foarte puțin. De aceea nu foloseam telefonul mai deloc, doar ca să fac poze. Eram deconectată complet și pot să spun că îmi este dor de acea liniste, deoarece nu îmi petrecem timpul pe telefon și am învățat să mă bucur cu adevărat de ce aveam în jur. Suntem foarte norocoși că ne-am născut într-o lume în care avem absolut tot ce ne trebuie, chiar câteodată prea multe lucruri. Astfel, am învățat să fiu fericită cu ce am și să apreciez tot ce am. Cred că am avut și un impact asupra copiilor, deoarece îi tratam pe toți în același fel, nu îi preferam pe alții mai mult și pe alții deloc. Astfel, ei știau că fiecare este important și încercau să se comporte frumos cu cei din jur.

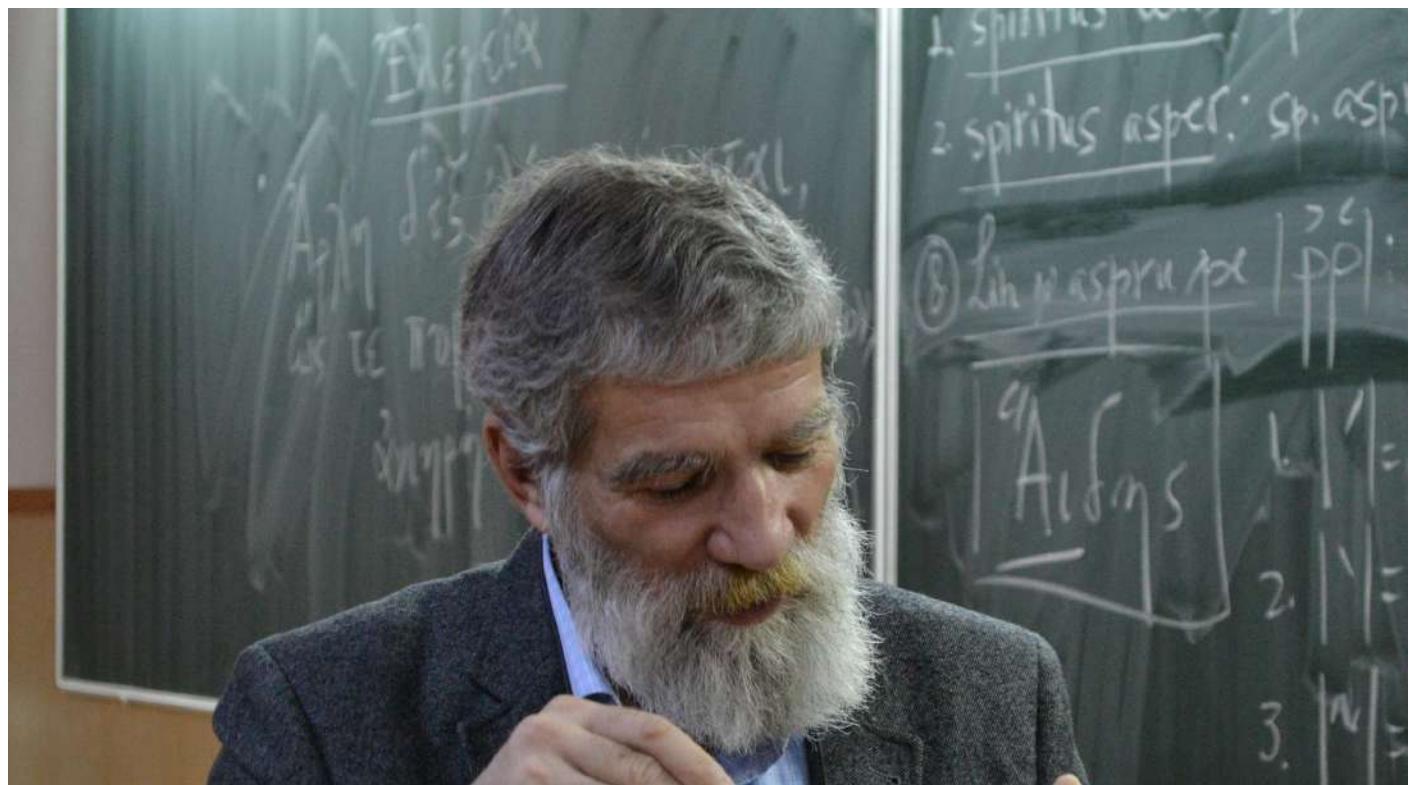
CARIERĂ

Ora nouă și un sfert. Am întârziat din nou la seminarul de Logică. Aș fi mai liniștit dacă nu aș ști că am pierdut alte demonstrații de teoreme din P.M. Intru în „Mircea Florian” și mă aşez, ca de obicei, în primul rând, lângă Ana. „Ce ați făcut?” o întreb, sperând să îmi spună că nu am pierdut nimic important (sau, măcar, aproape nimic). Îmi răspunde scurt: „ $p \rightarrow p$ ”. Am încercat să reacționez normal, dar mi-a fost imposibil să nu mă revolt împotriva orarului tramvaielor și al semafoarele, parcă programate împotriva mea. Asta e, dacă Russell și Whitehead au înțeles singuri, eu de ce nu aș putea?

Seminarul se termină mai repede decât credeam, Andrei scuzându-se că trebuie să plece. Încă mă fascinează faptul că un student la Facultatea de Fizică ne predă diferite sisteme de logică. În fine, ieșim toți mai fericiți, știind că avem o pauză mai lungă. Totuși, ajungem să nu mai avem timp de nimic, din cauza cozii de la aparatul de cafea, una dintre atracțiile mai puțin obișnuite ale Facultății de Filosofie (în zilele lui bune, chiar vorbea cu tine). Când intrăm, aveam deja pe bânci foile pentru seminarul de Greacă. Pentru început am mai exersat cititul și am mai notat niște cuvinte. În timpul rămas, am repetat conjugările și declinările pe care abia le învățasem săptămâna trecută. Timpul a trecut atât de repede încât cafeaua nici nu a apucat să se răcească și toți ieșim în pauza dinaintea seminarului de Filosofie.

Hai la CEX!

de Radu Tică

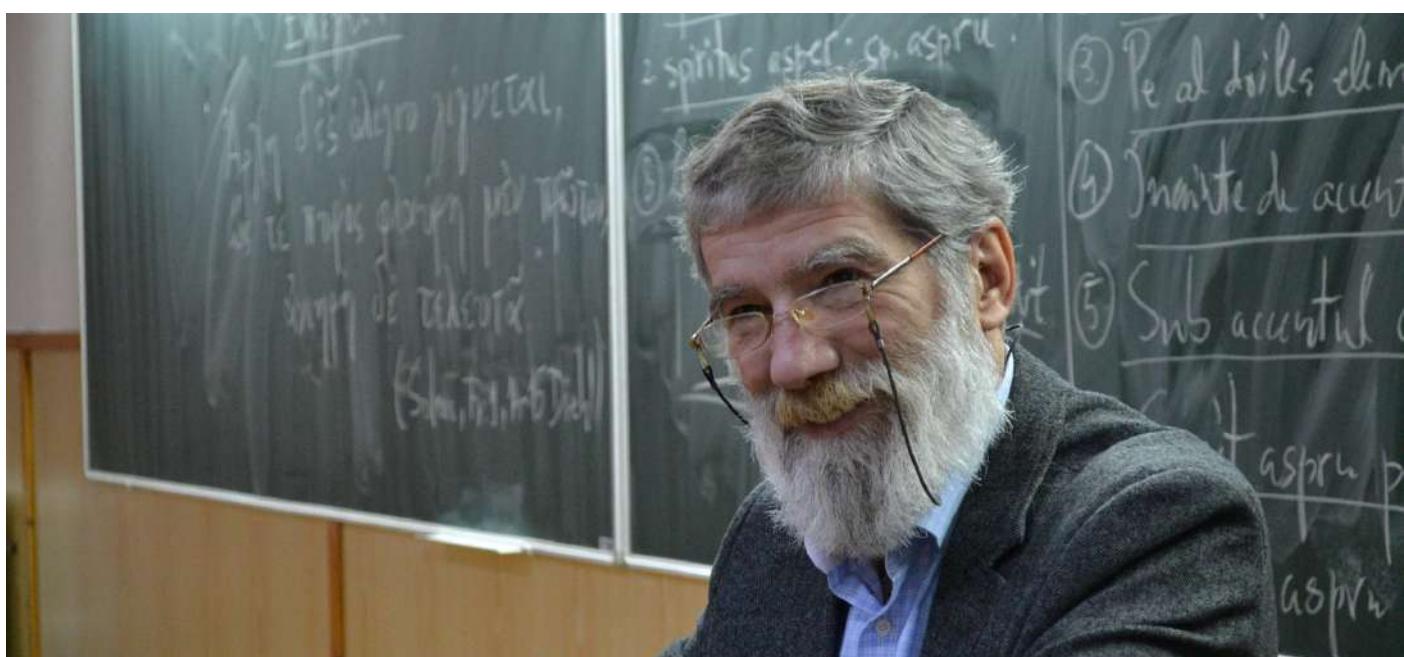

Cu o întârziere neglijabilă, am putea-o numi, provocată de discuțiile prelungite, intrăm în sală. Seminarul va fi pe „Problema inducției” și, aşa cum credeam, am fost împărțit în două echipe pentru „fotbalul filosofic”. Deși nu ne simțim confortabil să vorbim în public, am impresia că ne-am susținut decent argumentele. În pauză, toată lumea își punea aceeași întrebare: „Unde e proful?”. După 20 de minute, se aude o voce care ne anunță că a văzut mașină profului și toți ne grăbim să intrăm în „MF”. După cinci minute, se aude de la ușă: „Bună, dragilor! Mi-a fost dor de voi!”. Aflăm că pentru azi îi avem programări pe Spinoza și Kant, iar dacă timpul ne permite, ar fi de discutat și etica lui Rousseau înainte de Kant. Aceste patru ore de curs, pe care le-am așteptat toată săptămâna, mi-au captat toată atenția. Nu mi-aș fi dorit (și îmi place să cred că nimeni) nicio pauză. Nu reușim bineînțeles să terminăm etica lui Kant, din cauza lui Rousseau și a unor întrebări din sală despre legătura dintre Platon și Matrix, aşa că îl vom relua săptămâna viitoare.

După cursul de Filosofie, rămânem mai puțini și la cel de Logică, dar asta nu ne slăbește cu nimic interesul. Cursul a ținut mai mult și deja mă gândeam că poate vom rămâne și noi până la miezul nopții, precum în acea legendă a CEX-ului. Din păcate, nu s-a întâmplat asta, aşa că la ora șapte ieșeam din facultate. Nici nu mi-am dat seama că se întunecase, dar, în fond, ce importanță avea?

Așa mi-am petrecut eu sămbetele timp de doi ani. Este probabil cea mai frumoasă experiență pe care o poate avea cineva în liceu. Nu ești de acord cu mine? Poți să mă contrazici, dar abia după ce vei veni la CEX.

Dacă încă nu ţi-ai făcut o idee clară despre ce vrei să faci în viitor, nu te panica, nu ești singurul, dar noi te putem ajuta. Propunerea noastră este RIUF.

Riuf, pentru cei care nu știu (destul de puțini, probabil, având în vedere mediatizarea evenimentului), este un târg internațional de universități, este locul în care peste 200.000 de elevi, studenți, profesori și părinți au ajuns față în față cu reprezentanții a 150 de universități.

Toți știm, studiul în străinătate conferă o sumedenie de avantaje. Pe lângă experiența multiculturală pe care ajungi să o trăiești, studiul în străinătate îți dă posibilitatea să te bucuri de facilități care să îți sporească experiența și aptitudinile profesionale. Pe lângă întrebările pe care le poți adresa reprezentanților standurilor, RIUF îți-a pregătit o serie de seminarii cu tinerii absolvenți români ai unora dintre cele mai prestigioase programe de MBA din lume, care vorbesc despre parcursul lor profesional, despre experiența lor academică și despre decizia continuării carierei în România sau în străinătate. Alte seminarii sunt axate pe creative thinking, learning vs doing și alte subiecte de interes.

Dacă nu le ai cu facultățile... Hai la RIUF!

Teodora Bujdeiu, clasa a X-a F

Printre altele, sunt prezente și facultăți cu un renume foarte mare, precum: Imperial College London, University College London, University of Bristol, University of Southampton, Queen Mary University of London, University of Sheffield, University of Birmingham și multe alte. Cele mai căutate țări sunt Anglia și America.

În principiu, Riuf îți oferă prilejul să îți formezi o idee mai clară despre viitorul tău, cum te vezi tu peste câțiva ani. Văzându-i pe tinerii care au absolvit programul pe care poate tu doreai să îl urmezi, ajungi să realizezi dacă vrei să ajungi ca ei sau nu.

Târgul se organizează în principalele orașe ale României: București, Timișoara și Iași. Cea mai recentă ediție a fost în octombrie, însă cu siguranță vor urma și alte sesiuni, iar noi îți sugerăm să dai o fugă.

Despre Interact

Pentru încă un an la rând, Interact Sfântul Sava - Curtea Veche își deschide porțile către persoanele îndrăznețe, curioase și dornice de a face parte din această associație caritabilă, persoane ce doresc să își dezvolte abilitățile de lider într-o comunitate de saviști determinați să aibă un impact pozitiv în societate prin activitățile organizate.

Cu această ocazie, i-am adresat câteva întrebări președintei Interact Sfântul Sava - Curtea Veche, Bianca Brănescu, cu scopul de a prezenta succint activitatea clubului.

Despre Interact, cu Bianca Brănescu:

1. Pentru cei nefamiliarizați, dar interesați, ce este Interact?

Interact este o organizație nonguvernamentală și nonprofit, care oferă tinerilor liceeni șansa de a organiza și de a participa la evenimente în scop caritabil și activități civice atât pe plan local, cât și în plan internațional. Cu alte cuvinte, Interact este o echipă puternică de saviști ce se înnoiește an de an și realizează proiecte de succes ce aduc beneficii societății. Suntem în prezent 39 de membri activi, adunați din toate clasele, exceptând bobocii pe care îi așteptăm cu nerăbdare să ne dea un aer proaspăt și care se pot înscrie, completând formularul de pe pagină noastră de facebook.

2. În calitate de președinte al asociației, care este strategia pe care o vei aborda în noul an, în vederea îmbunătățirii activității organizației?

Sunt două elemente care vreau să își lase amprenta anul acesta în club: libera exprimare și interacțiunea. Într-o echipă, este important să știi să comunici, să știi să colaborezi, pentru că, astfel, există unitate. Vreau ca atât noi, membrii vechi, cât și cei noi, să ne cunoaștem, să ne descoperim cât mai bine unul pe altul, să ne ascultăm ideile și să colaborăm pentru a le pune pe picioare. În club, toți suntem diferiți și avem pasiuni diferite, iar scopul meu este să transform fiecare pasiune, idee, într-un proiect de succes pentru ca orice persoană să se poată regăsi într-unul dintre evenimentele noastre.

3. Din punct de vedere personal, ce influență a avut această organizație în viața ta?

Sunt de doi ani în club, iar uneori mă uit în spate să văd de unde am plecat. Pot spune că am crescut odată cu clubul. În clasa a IX-a eram o boboacă timidă și introvertită, nu ridicam mâna prea des la ore, nu ieșeam din clasă în pauze. Interactul? Era o familie de 15 membri dornici „to make a movement”. Voi am să fac voluntariat aşa că, auzind de Interact, am zis „de ce nu?” Încet-încet, familia Interact s-a mărit, iar eu am început să prind curaj. Descoperind oameni noi, idei noi, mentalități noi, mi-am conturat propria personalitate și am devenit mult mai deschisă în față provocărilor. Am învățat să nu zic „Nu se poate”, ci să trag aer în piept și să spun „Voi încerca tot ce îmi stă în putere”. Experiența Interact poate însemna ceva diferit pentru fiecare, însă nu poate fi dăunătoare.

4. Care au fost, în opinia ta, evenimentele/proiectele cu cel mai mare impact în societate?

Anul trecut a fost un an foarte activ și productiv pentru clubul nostru. Am organizat nu mai puțin de 19 evenimente, toate având tematică diferită și fiind destinate oricărui tip de public. Cel mai mare impact? Au fost proiecte atât de diverse care au prins atât de bine la public încât îmi este greu să decid. Plecând de la concursuri de talente, de oratorie, de fotografie, de la conferințe cu specialiști din diferite domenii până la stand-up comedy, prezentare de modă și un eveniment foarte special unde l-am avut invitat pe Marcel Iureș, toate au avut un mare succes. Important este ca pentru fiecare proiect să știi înspre ce public țintă să te îndrepți.

5. Ce presupune perioada de recrutare , ulterioară etapei de interviuri?

Cei care vor trece de interviuri vor deveni „membri aspiranți”. Vor fi împărtăși aleatoriu în echipe de câte 3-4 persoane și vor avea de realizat un proiect cu strângere de fonduri pentru o cauză. Desigur, fiecare echipă va avea la dispoziție câte doi advisori din club pentru sfaturi și îndrumare. Poate la început sună puțin dificil, însă recruiții trebuie să se gândească la orice pasiune pe care o au și cum ar putea realiza un eveniment legat de hobby-urile lor. După ce toate evenimentele de recruiță vor avea loc, membrii din club vor vota intrarea lor în club ca membru cu drepturi depline.

6. Ce recomandări ai pentru cei interesați să devină noi membri Interact?

Să nu ezite în a încerca lucruri noi. În ceea ce privește Interactul, mă adresez acum direct vouă, viitorilor membri, este o experiență diferită ce vă va pune în contact cu societatea și vă va deschide orizonturile. Be open-minded! Be brave! Be interactive!

interviu realizat de Roxana Cîșleanu

Despre Interact, cu Paul Miron:

1. Ce este Interact?

Dacă vrei răspunsul ca la carte, Interact reprezintă toate cluburile subsidiare ale Rotary International, care au membri minori. Însă un răspuns ceva mai concret ar fi că un club Interact este un loc în care tinerii creativi și entuziasmați se adună să își „doneze timpul și creativitatea” oamenilor care au nevoie cu adevărat.

2. Cu ce se ocupă?

Realizăm proiecte cu scop caritabil, pentru care există o donație minimă recomandată. Fiecare eveniment are o cauză, iar banii strânși sunt donați în întregime cauzei respective. Cât despre proiecte, urmărим să fie activități cât mai atractive și interactive, pentru a convinge un număr cât mai mare de oameni să se implice, poate chiar fără să fie conștienți de ajutorul oferit.

3. Când a început toată această poveste a Interactului?

Interact „Sfântul Sava” - Curtea Veche s-a înființat în 2006. După câțiva ani de activitate, a avut o perioadă de repaus, până în 2014, când Alina Hinescu, actualul președinte Rotaract Curtea Veche, a luat inițiativa și a reluat activitatea clubului. În prezent, ne desfășurăm activitatea la randament maxim, dacă pot spune așa.

4. Din experiența ta, care a fost cel mai reușit proiect?

Îmi e foarte greu să spun exact, aş da un răspuns extrem de subiectiv. Nu cred că există proiecte „bune” sau „mai puțin bune”. Cred că există proiecte adaptate pentru diverse categorii de persoane și pentru diversele pasiuni ale fiecăruia. Și fiecare persoană apreciază diferit proiectele, în funcție de categoria în care se regăsește. Însă, dacă vorbim de proiecte care mi-au plăcut, aş zice „Close up: Adolescență”, care a constat în proiecția filmului „Louder than bombs”, urmată de discuții cu criticul de film Ileana Bîrsan și domnul profesor de psihologie Cătălin Mihai. Sincer să fiu, la prima vedere nu am fost atât de entuziasmat de idee, însă, mergând și văzând despre ce e vorba, m-a prins mult mai mult decat mi-aș fi imaginat. A fost un proiect surprinzător de dinamic pentru ceva intitulat „proiecție de film”. „Şaizeci de oameni implicați într-o discuție liberă despre un film profund psihologic și foarte complex, *thought provoking* în întreaga definiție a expresiei” sună mult mai bine, nu? Recomand filmul!

5. De când faci parte din echipa Interact, ce a însemnat și ce înseamnă pentru tine?

La început m-ai întrebat ce este Interactul și și-am dat două definiții. Să zicem că a doua definiție este nu numai „concretă”, așa cum i-am zis, ci și una personală. Mi s-a părut întotdeauna foarte interesant să văd un grup de oameni punându-și eforturile cot la cot pentru un scop comun, cu atât mai mult cu cât este vorba de caritate. Pentru fiecare dintre noi, fie că e vorba de membri sau recruiți, Interact este un cadru în care să ne dezvoltăm un întreg set de abilități și în care să ii cunoaștem mai bine atât pe ceilalți, cât și pe noi însine. Una peste alta, îmi place și cred că pot să găsesc chiar destui oameni din Interact care să fie de acord cu această afirmație.

interviu realizat de Ioana Ștefan

A glimpse into a future in the UK

de Andreea Merezeanu

Emilia Gheorghe este o Tânără de 25 de ani care a studiat în UK la University of Hull în domeniul Educație și științe sociale. După terminarea facultății, ea a făcut un an de pregătire (pgs) pentru a obține statutul de profesor calificat. Emilia ne povestește că este important, în caz că dorim să studiem în afară, să ne alegem măcar în clasa a XI-a domeniul pe care vrem să-l continuăm, pentru a avea ulterior timp să ne informăm și să analizăm opțiunile cele mai bune pentru noi. Ea își cunoștea preferințele, însă abia în clasa a XI-a a început să se intereseze.

Astfel, mergând la binecunoscutul târg de facultăți RIUF, a găsit un centru de consultanță educațională, Integral, care ajuta elevii să se orienteze spre o anumită facultate în funcție de dorințele și domeniile alese de fiecare. Aceștia îți ofereau un consultant și broșuri aparținând mai multor universități cu informațiile necesare pentru a te putea decide. După alegerea universității, a început procesul de aplicare. Universitatea venea și cu anumite oferte în funcție de notele din liceu, în acest caz, la o medie de peste 9,50 se ofereau 1000 lire.

Emilia ne spune că există și împrumuturi pentru taxele de școlarizare pe care ulterior le achiți în funcție de venitul pe care îl obții. Dacă în 20 de ani nu ajungi să îl achiți, acesta se anulează și de obicei asta se întâmplă.

Odată ajunsă acolo, Emiliei nu i-a fost greu să se adapteze și să își facă prieteni. Erau de asemenea foarte multe evenimente organizate de universitate, societăți în care te poți implica, fie sportive sau de cultură. *Depinde pur și simplu de ce îți place și să faci, adică tot ajungi să îi cunoști pe oameni într-un mod sau altul. Asta nu pot să zic că a fost o problemă, să îți faci prieteni.*

Dacă te duci cu anumite preconcepții, Emilia consideră că va fi mai greu și că putem pierde mult, pentru că nu avem șansa de a socializa cu oamenii de la care am putea învăța foarte mult. Trăind aici, nu ajungem să cunoaștem în mod direct culturile, religiile sau felurile în care se raportează la alții oameni.

Despre program ne spune că nu era atât de încărcat. În fiecare săptămână participa la 15-20 de ore, însă însumând seminarii și cursuri. Într-adevăr, depinde și de domeniul studiat.

Ce este mai greu este organizarea timpului, pentru că este foarte mult studiu independent și nu stă nimeni să îți zică: „vezi că mai ai o lună până să îți predai eseurile”. Tu trebuie să citești pentru toate la timp. Și dacă le predam cu un minut după deadline era considerat 0. E important să fii organizat.

Felul în care trebuie să scrii eseurile e foarte diferit, cel puțin față de liceu. Înainte să predai eseul, acesta trece printr-un sistem ca să îți verifice că nu ai plagiat absolut nimic. Evident, poți cita și implicit să scrii sursa și pagina. Dacă descoperă că ai plagiat, te pot da și afară de la universitate. Plagiatul e considerat mai grav decât să treci examenul cu mari dificultăți, spre exemplu. Practic, tu îți scrii eseul bazat pe tot ce ai citit și pe notițele tale, însă trebuie să parafrizezi foarte mult.

În anul de pregătire de după facultate, Emilia a avut o bursă pentru că a terminat având calificarea cea mai mare. În funcție de nota pe care o ai când termini, îți se oferă o anumită sumă de bani. Ea a primit 9000 de lire pentru anul respectiv. Suma pe care o primești o poți utiliza cum vrei.

Când a plecat nu știa dacă va rămâne să lucreze acolo, însă după anul de pregătire s-a hotărât să dobândească măcar un an de experiență în Anglia, iar după aceea s-a obișnuit cu mediul de acolo. Mereu însă i s-a părut că este prinsă între două lumi. Adaptabilitatea este aproape o necesitate.

Domeniul meu este unul destul de solicitat și mulți renunță în primii 5 ani, astfel că se caută mereu profesori. Nu este foarte greu să îți găsești un job repede, însă asta depinde de mai mulți factori cum ar fi: orașul în care te află (evident dacă ești într-un oraș ca Londra îți găsești mai repede) sau cătă ești de insistent.

Emilia a trebuit să își găsească de două ori job până acum, de fiecare dată durând cam o săptămână și jumătate. Cu toate astea, ea se consideră un caz fericit (*probabil în general durează 2-3 luni până să-ți găsești ceva stabil. Unii încep part-time, alții full-time. Depinde de circumstanțe.*)

Din ce a observat, elevii români au o programă școlară mai variată în comparație cu cei englezi care se focusează pe anumite materii. *Predau la o școală în Londra. Toată lumea poartă uniforme, inclusiv la liceu.*

ALUMNI

De la „Sava” București la Sciences Po Paris

Maria Ionescu - studentă la Sciences PO – Dijon, Franța

Absolventă din clasa a XII-a B – 2015, diriginte prof. Ana Stoica

Pentru unii spune multe, pentru alții, poate nu. Aici însă, lucrurile sunt foarte clare: noi reprezentăm elita și ne pregătim pentru ca într-o zi, zic ei, să conducem lumea. Avocați, politicieni, economisti sau jurnaliști... nici noi nu știm ce-om ajunge, însă un lucru este sigur: presiunea e pe măsură, iar limitele ne sunt testate zilnic. Dacă ieri mă chinuam să înțeleg multiplicatorul bugetar, iar azi comentez victoria lui Trump, mâine știu că am de analizat statutul cadavrului la drept privat.

O abordare pluridisciplinară cu siguranță necesară în această misiune ce ne este acordată (da, da, la condusul lumii mă refer), însă nici bine nu te obișnuieste cu ideea că trebuie să le faci pe toate, și implicit să le știi pe toate, că atunci vine adevărata provocare... timpul. *Time is money* spunea Benjamin

Franklin acum mai bine de 200 de ani. Ei bine, în prezent, această afirmație este cu atât mai potrivită cu cât era informațională ne ocupă tot timpul. Cu toții știm câte nopți pierdem uitându-ne la seriale, iar eu una, nu sunt excepția. Între două episoade din *House of cards* nimic nu merge mai bine decât o disertație pe tema prezidențializării regimului politic al celei de-a cincea republici, terminată la răsăritul soarelui.

Revenind la lucruri serioase, sunt studentă în anul II la Sciences Po, în cadrul unei duble diplome de 4 ani în European Social and Political Studies la University College London. În cea de-a doua parte a diplomei, cea petrecută în Marea Britanie, am posibilitatea de a mă specializa într-una dintre științele sociale studiate în Franță, precum și într-o limbă străină europeană. Mai precis, în cazul meu,

este vorba despre economie și germană. Am ales acest Bachelor pentru că îmi dă oportunitatea să descopăr două sisteme de educație, două comunități, as spune eu, total diferite, dar mai ales mă învăță să mă adaptez schimbării și să fac față unor momente neașteptate. După mine, studiul în străinătate nu trebuie văzut neapărat ca o ocazie de a învăța un conținut „mai elaborat”. Dimpotrivă, consider că ceea ce ni se predă este mult mai succint prezentat, însă într-o manieră variată și complexă în care raționamentul primează în fața cunoștințelor. Nu este de ajuns să știi, ci este nevoie întotdeauna să fii tu cel care face conexiunile, iar asta ne pregătește pentru *the real deal*, respectiv pentru momentul în care deciziile noastre se vor reflecta în evoluția societății.

Faptul că mă pot numi fostă savistă cu siguranță a contat în drumul pe care l-am ales. „Sfântul Sava” este unul dintre liceele adesea asociate cu

„elita”, iar în cei patru ani petrecuți acolo am crescut și am ajuns cea care sunt astăzi. Mai mult, am fost elevă la mate-info și, deși majoritatea colegilor mei au ales medicina sau ingineria, eu am ales științele politice. În final, indiferent de profil, dacă îți propui să ajungi într-un anumit loc, cu muncă și perseverență, orice e posibil. Iar pentru toți cei din Sava care încă nu aveți nicio idee ce ați vrea să faceți, nu ezitați să vă urmați instinctul, căci nu aveți nimic de pierdut. Eu una asta am făcut și sunt convinsă că, de-ar mai trebui să aleg o dată, același drum aş urma, tot la Sava și la Sciences Po și învăță.

ARTA

Am să vă spun despre un film pe care l-am văzut și care m-a făcut să simt un val de emoții în fiecare secundă. *Lilya-4-ever* este un film lansat în anul 2002 și regizat de suedezul Lukas Moodysson. Controversat, violent, onest, el reprezintă o schimbare de gen în repertoriul său cinematografic care se remarcă prin filmele plăcute, de familie.

Lungmetrajul spune povestea Lilyei (Oksana Akinshina), o fată care trăiește într-o familie monoparentală cu posibilități reduse dintr-o țară postsovietică. În momentul în care mama ei decide să se căsătorească și să plece în SUA, ea este lăsată în grija unei mătuși până când avea să fie și ea chemată în străinătate. Această rudă o neglijeează, o obligă să stea într-un apartament insalubru și nu îi oferă condițiile necesare nici măcar pentru limita supraviețuirii. Singurele ei refugii sunt cea mai bună prietenă a ei, adică Natasha, și Volodya (Artyom Bogucharsky), un băiat mai mic ca ea care avea probleme în familie.

LILYA-4-EVER

De Catinca Verga

Într-o noapte merge în club cu prietena ei, care întreține relații în schimbul unor bani, iar când părinții Natashei descoperă banii în posesia ei, ea dă vina pe Lilya. Vestea circulă repede și întreaga comunitate o vede acum pe fată drept necurată. Lipsa legătueilor de respect și susținere a tinerilor o transformă pe Lilya în victimă batjocurii și a agresiunii masculine. La scurt timp, este înștiințată că mama ei a abandonat-o. Singurul care rămâne alături de ea este Volodya. El o place, are o atitudine chiar protectivă față de ea și reprezintă singurul stâlp de iubire într-o mare de durere. Lipsa banilor și a susținerii din partea comunității o obligă pe fată să recurgă la prostituție pentru a putea trăi. Îi ia lui Volodya o minge de baschet din banii câștigați, pe care tatăl lui o sparge cu o foarfecă.

Într-o seară întâlnește un Tânăr pe nume Andrei, care se apropie de ea și îi promite o viață mai bună dacă pleacă cu el în străinătate la muncă. O seduce, iar ea se îndrăgostește de el și decide să plece. Volodya se opune vehement până în ultimul moment, dar ea este de neîntors, făcând tot posibilul să îl ia și pe el, dar nereușind. După ce ea pleacă Volodya se sinucide.

La aeroport este abandonată de Andrei, care îi promite că o să o urmeze și el mai târziu. Ajunsă în Suedia este luată de un traficant de oameni care o închide într-un apartament și o obligă să se prostitueze. Sănătatea fetei se degradează treptat. Volodya își arată în vis sub forma unui înger și îi dăruiește lumea, pe care Lilya o respinge. Ea încearcă să scape din apartament, nu reușește și este bătută violent de pește. Mai încearcă încă odată și reușește, se duce pe un pod și se aruncă, contrar vorbelor lui Volodya.

Finalul o să îl decideți voi. Nu mă credeți? Atunci vă aştept să îl vedeti și să îl discutăm. (Tot filmul este disponibil pe YouTube!!)

După cum vedeti, această dramă este un crescendo al durerii. Este presărată de aspecte foarte des întâlnite în întreg spațiul postcomunist. Dacă ar fi să analizăm filmul ca un fenomen social veridic, cauzele acestei sălbăticiri sunt incapacitatea statului de a oferi cetățenilor educație și lipsa locurilor stabile de muncă. Se menționează că mama Lilyei își pierduse serviciul la fabrica desființată și de aici pornise sărăcia lor. Dacă ati mai fost prin țara noastră, poate că ati văzut și voi ruinele unor fabrici, imagini pe care o să le găsiți și în *Lilya-4-ever*.

Dorința de a emigra pentru un trai mai bun se lovește de discrepanța de posibilități dintre statele între care se face schimbul de populație. Disperarea lipsei de posibilități cauzate de dezindustrializare o face pe o mamă să își abandoneze propriul copil, iar sărăcia statului obligă copilul să se dezumanizeze pentru a supraviețui la limită.

Lipsa educației sociale duce la cazuri de violență în familie (de exemplu la Volodya) și violență sexuală (de exemplu la Lilya), ceea ce indică, dincolo de pierderea puterii economice, adevăratul grad de degradare umană din spațiul slăbit al estului Europei.

Nu este un film al cărui subiect te face să plângi. Durerea pe care o simțim când îl vedem face parte din noi pentru că și în țara noastră sunt destule situații similare. Nu este o durere cu care trebuie să ne obișnuim, este o durere împotriva căreia trebuie să luptăm. Poate atunci când o vedem într-un film reușim o mai bună observare a acesteia.

Este interesantă o paralelă între plecarea mamei (abandonul fiicei) și plecarea Lilyei (abandonul lui Volodya). Cel din urmă se interiorizează în durerea sa, iar îmbutelierea sentimentului îl face să îți piardă patosul vieții și să se sinucidă.

Din punctul de vedere al esteticii regizorale, am simțit că Moodysson excelează în reprezentarea veridică a sărăciei exterioare și interioare prin cadre ingenioase, proporționale. Universul pe care îl transpune pe ecran este neobișnuit de veridic pentru un om care nu vine din această zonă estică.

Culorile ajută la transpunerea sentimentului de goliciune al durerii. Tonurile reci, care conviețuiesc cu pastelurile și culorile stridente sunt cele care ne arată *montagne russe*-ul de discrepanțe al Estului. Clubul de noapte colorat aproape agresiv, machiajul sunt complet diferite de realitatea palidă a zilei.

Subiectul sensibil pe care și l-a ales este bazat pe cazul mediatizat al Danguolé Rasalaité, o fată care a trecut prin întâmplări similare cu Lilya.

Scena care m-a impresionat și m-a sensibilizat cel mai mult a fost cea în care mama Lilyei pleacă către State, iar Lilya încearcă să o facă să mai rămână, asta după ce o tratase destul de rece. Ea aleargă după autoturismul în care se afla noul ei tată vitreg cu mama ei, dar se împiedică și cade în genunchi în nămol. Această scenă a căderii devine simbolică pentru situațiile care urmează.

Fiecare om are realitatea lui, iar unii dintre noi au posibilitatea de a transpune artistic onestitatea durerii pe ecran. Filmele sunt extraordinar de diverse în multitudinea lor, iar datoria noastră ca ființe care învață este să vedem și să înțelegem cât mai multe din tot ceea ce ne înconjoară, inclusiv din cinematografie. Nu spun că trebuie să vedem filmul acesta ca un documentar, ci mai mult să trecem prin filtrul nostru ceea ce prezintă, apoi să judecăm subiectul și estetica prezentării sale. Prin aceste comparații, fie ele ale unei situații posibile, cu elemente de ficțiune și realism, învățăm.

Labyrinth of Lies

sau

Despre tratamente nepotrivite

De Petru Roșu

Am 18 ani și am văzut filmul într-o duminică seară(băd)ă. Zic asta de-acum pentru că mi se pare că cititorul ar trebui să știe cine e tipul care face pe criticul pentru el. Nu sunt vreun critic, după cum am zis, fac pe criticul. Ce va găsi cititorul mai jos e „unsample” de preacăutată „voce a adolescentului”. O perspectivă mai dincoaceasupra unui film istoric.

O să o zic de la început ca să mi-o iau de pe suflet – *Labyrinth of Lies* despre Holocaust. Sau, mai degrabă, e despre Germania post-WWII. Și mai specific, despre crimele comise de soldații germani la Auschwitz. O temă care nu e ușor de tratat. Cu siguranță, e o temă în care poți să te rătăcești ușor. Titlul filmului e destul de explicit – e un labirint, și încă unul foarte întortocheat. E un labirint în care Giulio Ricciarelli se pierde, dar se pierde onorabil. Pune în lumină atrocitățile comise în timpul războiului și efectele lor peste timp în plan social, dar nu reușește, cred eu, să trateze subiectul în toată complexitatea lui.

Ok, dar, în fond, despre ce e filmul acesta?

Filmul urmărește o parte mai puțin cunoscută a istoriei Holocaustului, și anume Procesul Auschwitz din Frankfurt de la începutul anilor '60. Rămâne în istorie cu un statut aparte – a fost singura dată când o țară învinsă își acuză propriii soldați de crime comise în timpul războiului. Protagonistul este Johann Radmann, un procuror-puști al cărui tată a fost un oponent fervent al nazismului. Se plătisește de groază cu diverse cazuri rutiere, dar are un simț al justiției foarte profund. E un spirit idealist, prins într-un context în care simte că nu se poate manifesta. Profesia lui banală devine foarte brusc centrul unei narării de amploare istorică atunci când un jurnalist, Thomas Gnielka, intră în sediul Procuraturii cu o poveste pe care urmează să o publice și pe care vrea să o supună înaintea legii: un fost SSist de la Auschwitz predă unor copii de grădiniță. Procurorii prezenti îl resping și îl ignoră. Toți, mai puțin Radmann. Interesul pe care îl prezintă față de caz va fi declanșatorul întregii narării, o poveste eroică despre un Tânăr care se luptă pentru o cauză pe care toată lumea o tratează ca fiind inexistentă.

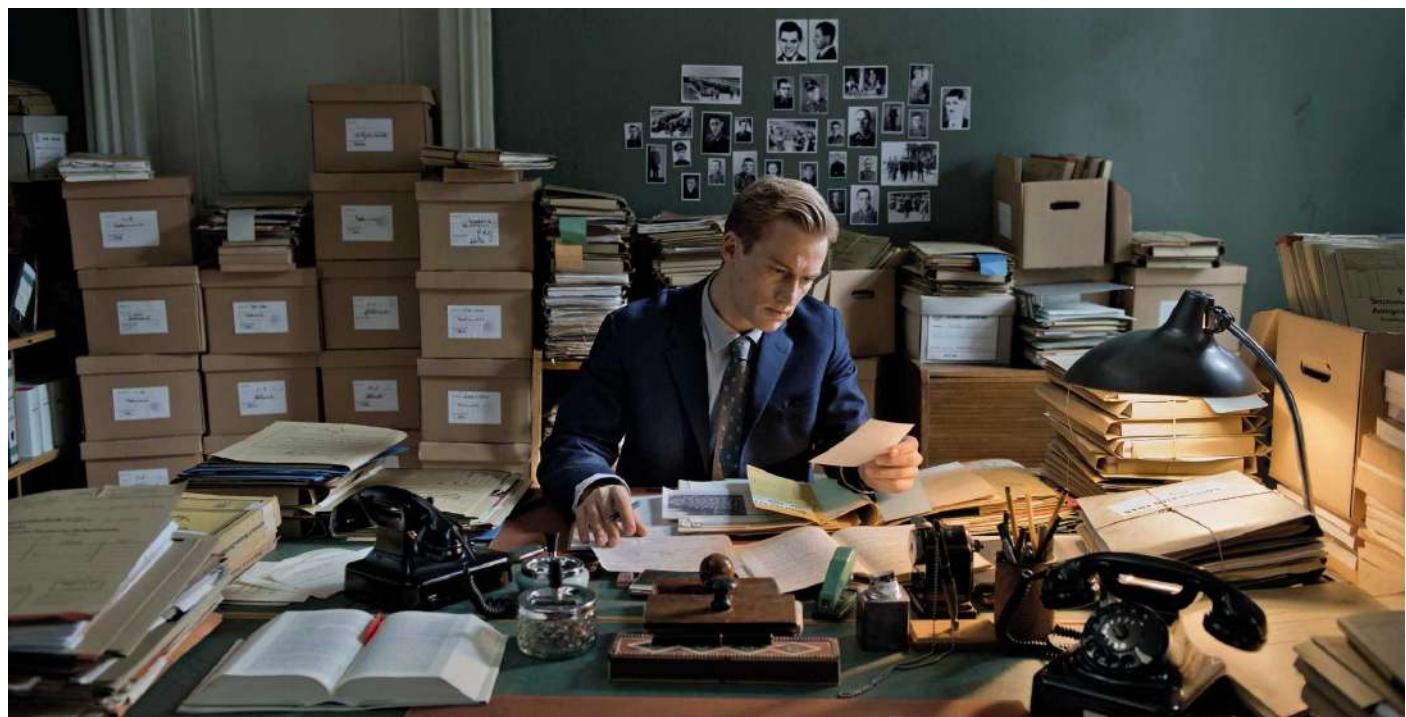
Ia stai, adică ce-mi zici tu că ignoră aici ? *Holocaustul?*

Întrebare firească. Mi-a venit greu a crede când am văzut filmul, aşa că am apelat la documentare (pe slăvitul Internet, pentru că sunt *millennial*; din cel puțin trei surse, niciuna Wikipedia, pentru că nu îmi bat joc!). Faptele istorice sunt acolo. Societatea Germaniei de după WWII suferea de un soi de amnezie în masă, încercând să nu vorbească, să nu-și amintească și să nu abordeze direct ce s-a întâmplat pe partea lor de baricadă în timpul războiului. Lagărele, cruzimea, brutalitatea – un vis urât și nimic mai mult. Mi se pare atroce, sincer, dar pot să și înțeleg – justificarea oferită de film e că mulți dintre cei care participaseră la război făcuseră lucruri de care nu erau mândri. Mulți fuseseră membri de partid. Mai toți se prefăceau că nimic nu s-a întâmplat.

Radmann, un personaj-amalgam compus din cei trei procurori care chiar au urmărit cazul, își propune să ridice vălul acesta și să forțeze societatea să recunoască și să înfrunte direct problema. Începe o întreagă furtună – mărturii ale supraviețuitorilor, căutat prin arhive prăfuite după poze, documente, liste, dramă personală, frustrări legale, arestări, depozitări și procesul la sfârșit. Radmann se dedică trup și suflet cazului, până într-acolo încât pierde din vedere ce face – lupta pentru dreptatea neacordată unor oameni care au îndurat mult prea multe. Ajunge în punctul în care, excedat fiind de negarea generalizată în care se află toată generația părinților lui – generația celor care au participat la război –, luptă doar pentru a demasca. Pe toată lumea. Toată lumea devine un criminal și un trădător pentru el, mai ales după ce descoperă fapte răscolitoare din trecutul propriei familii. „Vrei ca toți copiii să își bănuiască tatii că sunt niște criminali notorii?”, îl întreabă un personaj la un moment dat. „Da! Exact asta vreau!”, răspunde el. Suferă pentru că se simte dezrădăcinat. Lumea și țara pe care le cunoștea devin niște spații străine, niște spații care i-au ascuns din propriul trecut.

Stai, n-am înțeles! Legal sau personal drama? Până la urmă, despre ce e vorba?

Înțeleg dilema! Paragraful anterior pare că nu știe despre ce să vorbească – despre perspectiva legală a epicului sau despre perspectiva personală. Tocmai. Tocmai asta face și filmul. Filmul nu știe dacă să trateze subiectul ca un studiu social sau ca o dramă legală. Pe de-o parte, vedem cum firul istoriei se pierde în „labirintul de minciuni” țesut de fiecare individ în parte, pe de altă parte, îl vedem pe Johann intrând cu capul înainte în același labirint și ieșind un om schimbător. „Labyrinth of Lies” tratează foarte indecis temele pe care le propune, și ceva din *macro*-ul întregii narative se pierde în *micro*-ul deseori irelevant al personajelor. În afară de Radmann, niciunul dintre personaje nu e creionat cu atenție, multe dintre ele sunt inconsecvențe cu sine de-a lungul epicului și nici nu atrag vreo simpatie aparte.

Camus vs Sartre

De Radu Tică

Cine a citit „Cel mai iubit dintre pământeni” își aduce aminte probabil de prietenia dintre Petrini și Petrică și discuția lor despre cele două cărți apărute în anii '40 care au marcat profund conștiința atâtător oameni: *L'Étranger*de Albert Camus și *L'existentialisme est un humanisme*de Jean-Paul Sartre. Nu știu dacă Marin Preda a gândit relația dintre personajele sale bazându-se pe prietenia dintre acești doi intelectuali, dar am impresia că există anumite asemănări.

Camus și Sartre s-au cunoscut în timpul celui de-al Doilea Război Mondial, în Rezistență Franceză. *Piednoire*-ul a intrat în grupul de intelectuali din Paris care se adunau în cafenelele de pe lângă Les Halles, în centrul căror se afla Sartre. Camus încă nu devenise cunoscut, era doar un Tânăr cu un talent literar remarcabil. Deși cei doi aveau concepții diferite, prietenia lor s-a dezvoltat datorită dorinței comune de a denunța lagărele naziste. Cei doi au avut o relație strânsă până la începutul anilor '50, deși Camus refuzase să intre în redacția ziarului lui Sartre, *Les temps modernes*. Camus îl considera pe Sartre, de altfel, ca pe un frate, aşa cum își vedea toți prietenii, simțind aceste relații drept o altă modalitate de a rezista absurdului.

Prietenia dintre cei doi gânditori, deveniți acum două personalități influente ale culturii europene, are de suferit odată cu creșterea tensiunii sociale și politice, generată de Războiul Rece și de știrile despre lagărele sovietice. În acest context, Camus ia atitudine, denunțând acțiunile Uniunii sovietice până la moartea sa în 1960, discursul său din cadrul ceremoniei de acordare a Premiului Nobel pentru Literatură concentrându-se pe această temă. Sartre, în schimb, simpatiza Uniunea Sovietică și pe Stalin și a preferat să nu vorbească despre acest subiect, nevoind să îngrijoreze clasa muncitoare franceză. Bineînțeles, aceste perspective diametral opuse sunt în concordanță cu concepțiile fiecăruie: Camus era preocupat în mod fundamental de individ, pe când Sartre, un marxist convins, îl consideră neimportant în raport cu masele. Această atitudine a lui Sartre, ignorantă în fața unei crime împotriva umanității, îl dezamăgește pe Camus, care publică în 1951 *L'homme révolté*, o reconstrucție conceptuală a revoltei. Această nouă

Această nouă concepție i s-a părut lui Sartre mult prea abstractă, idealistă și neconcordantă cu realitatea, însă nu îi va răspunde direct lui Camus. Precum Newton în cearta sa cu Leibniz, Sartre numește un colaborator al ziarului său să publice un articol foarte dur asupra eseului lui Camus. Autorul *Omului revoltat* alege să nu îi răspundă autorului articolului, ci lui Sartre, spunându-i că s-a săturat să primească lecții de la necunoscuți. Răspunsul directorului ziarului *Les temps modernes* va fi extrem de radical: „Prietenia poate deveni de asemenea totalitară”.

Acest conflict îi va produce lui Camus numeroase îndoieri asupra valorii operei sale și asupra sa, însă o singură certitudine : Sartre nu putea să îi fi fost vreodată prieten, ideile sale erau mai puternice decât el.

Părinții noștri condamnă arta nouă. „Ce s-a întâmplat – suntem întrebați din toate părțile – cu arta? Unde sunt *da Vinci*-i voștri? Unde vă sunt valorile, unde e frumusețea?,” suntem trași la răspundere de parcă ar fi vina noastră.

Am înnebunit?

Și chiar e. Nu putem dovedi niciodată contrariul. Adâncindu-ne totuși în hârtiile procesului, care se pare că a existat aproape dintotdeauna, găsim că nici măcar nu știm pentru ce suntem acuzați, pentru ce umbra monstruoasă a schimbării e pusă pe seama noastră. Pentru gustul anarchic al democrației, pentru inutilitatea tuturor lucrurilor pe care le știm, pentru aşa-zisa revoltă împotriva societății consumatoare, pe care o alimentăm consumând la rândul nostru?

Am căutat aparentă decădere a oamenilor. Am căutat printre hainele de la mall, în adâncimile muzicii de orice fel, printre cartofii de McDonald's și dozele umede de Pepsi, am stat la colțuri de stradă să mă uit la oamenii trecând, m-am perindat prin centrul vechi într-un weekend ca să-i văd relaxându-se și nu grăbiți, am așteptat autobuzul, m-am întors acasă și m-am uitat în oglindă.

Suntem acuzați de kitsch, de nota infiorător de sinceră care se face simțită în artă, în ultimele câteva decenii, din ce în ce mai forte, atât de simplă încât nu poți să-ți dai seama dacă e din sarcasm sau nu. De unde s-ar fi ferit de kitsch, arta a învățat să-l îmbrățișeze. Unii susțin că îmbrățișarea ar fi existat dintotdeauna, ca între Yin și Yang, că doar oamenii s-au schimbat.

Cearța cu părinții rămâne deschisă.

Dacă arta ar fi fost definită prin absența abuzului, toate operele ar fi puse sub semnul întrebării. Nu ne mai avântăm să definim arta, sub ochii generațiilor anterioare acoperiți de ochelari 3D, gata să fim prinși sub o comparație nesănătoasă. Mai important pentru noi ca societate ar fi să definim kitschul. Icoane cu Maica Domnului care strălucește caleidoscopic și face cu ochiul, o armată de turnulețe Eiffel de pus la geantă și de afișe care ne înconjoară și ne mănâncă. Ce e kitsch și ce nu mai e? Dacă unele se întretaie cu un anumit stil și se potrivesc perfect, dacă nu mai sar în ochi, dacă nu mai avem niciun filtru ca să decidem ce e kitsch și ce nu? Dacă rezumăm o valoare la personal suntem pierduți. Am înnebunit?

Ce e artă și ce (nu) e kitsch e o dezbatere care ar fi trebuit deschisă de la începuturile civilizației. Poate nu ne afectează viața de zi cu zi. Putem să prindem în continuare metroul, să ajungem acasă și să stăm pe Snap fără să știm ce e kitsch și ce nu. Nu ne trece prin cap nicio secundă că am putea să fim și noi kitsch. Perspectiva asta sensibilizează pe toti.

Totuși, când ne gândim la kitsch în artă, ne închipuim un fel de monstru, un antagonist al artei cuminți și virtuoase cu care se va lupta, fratele malefic. Artă țeapănă, artă de dincolo de ramă și strict definită de conturul ei, nu ar atinge niciodată kitschul, nu? Cele două valori, luate separat ele însese par două faze diferite ale lunii, incapabile să suporte coexistența.

E totuși posibilă. Și doar o artă săturată de atitudinile de până acum ar fi putut să se apropie *dear-ch-enemy*-ul ei. Aceeași artă „nouă” pe care o condamnă unele voci. Se apropie de kitsch, îl studiază și îl îmbrățișează, în ceva ce pare ironie.

Și dacă ne gândim la controverse și poziția kitschului în artă, ne gândim la Jeff Koons și la cainii lui enormi din baloane de metal. Dar opera lui Jeff

și la câinii lui enormi din baloane de metal. Dar opera lui Jeff Koons nu se rezumă doar la o ironie confuză, interpretabilă, care amestecă arta și kitschul, chestiile banale cu ceva ce se pune într-un muzeu, ci propune un întreg „aesthetic”.

„Inima sacră” e cât se poate de simplă – toți am mai văzut fundele cu multe bucle care se lipesc pe cadouri, toți recunoaștem cutile de staniol care ar putea să ascundă la fel de bine și ciocolată. Materialul în sine, oțel inoxidabil, nu poate fi testat decât prin atingere. Noi, în fața unei poze, suntem privați de surpriza durității, aşa că ne rezumăm să ne întrebăm ce caută inima balansată pe vârf în diferite locuri ale lumii, ca și cum ar fi evadat dintr-o cutie de bomboane din Brobdingnag. „Inima sacră” nu are atmosfera unei declarații artistice, nu are aerul îndărjit al unui manifest, al unei revolte. Este pur și simplu Jeff Koons jucându-se cu kitschul.

Îmi place să privesc „Celebration” ca pe o invitație la joaca cu kitsch. Niciodată arta și kitschul n-au fost mai aproape, dar asta nu marchează sfârșitul tuturor virtuților preamărite până acum; ci începutul unei noi ere.

Astfel, „Celebration” ar putea să apară ca o definiție de facto a kitschului. A fost îmblânzit, laolaltă cu arta – orice ar însemna ea pentru noi – lustruit și pus în muzeu ca o ceremonie a oricărui alt fenomen uman. Jeff Koons însuși declară că nu există niciun sens ascuns în opera sa, alimentând conflictul dintre cele două tabere de critici: cei care îl consideră o premieră în artă și un deschizător de drumuri și cei care îl acuză de comercial. Așadar, nimeni n-ar trebui să se piardă în ceva ce pare să existe pentru simplul scop de a se susține pe sine, cum e arta banalității polizate a lui Koons.

Dacă însuși kitschul este validat ca artă, deși simultan recunoscut drept kitsch, cu siguranță am înnebunit. Poate de fapt afirmația că ceva ce părea ironic dezmințind ironia a fost ironică și menită să instige la o adâncire și mai profundă; criticii vehemenți ai Celebrării lui Koons spun același lucru deși exprimându-se în antonime perfecte; kitschul nu este fratele malefic al artei și nici un adversar valoros, ci poate doar un fenomen al societății sau chiar arta în sine sau umbra artei, sau suportul artei, un mal stâng necesar pentru a identifica malul drept. În mijlocul tuturor stă Maica Domnului și face cu ochiul.

SCRIERE CREATIVĂ

ESEISTICĂ

À travers Paris

De Radu Tică

Je suis enfin arrivé à Paris, cette ville merveilleuse où j'aurai ma résidence pendant les années suivantes. Après avoir laissé mes bagages à mon studio, j'ai décidé de me promener un peu dans la Ville Lumière, comme les professeurs de français l'appelaient à l'école. Ma première impression, j'ose dire, c'était qu'il n'y avait pas vraiment plus de lumière qu'à Bucarest. Ma parole, il y avait même quelques nuages.

Mes pieds m`ont amené dans le Quartier Latin. Là, dans la rue de la Huchette, du côté du Théâtre de la Huchette, j'ai vu une femme chauve qui avait l'air d'une cantatrice. Elle m`a demandé si je connaissais l'adresse de la famille Smith. Je lui ai répondu qu'il était possible que cette famille habite à Londres ou, si elle avait de la chance, elle pouvait la trouver dans un manuel d'anglais qu'elle pouvait chercher à la librairie du coin. Je suis parti sans entendre ce que la femme chauve m`avait répondu. Je pense qu'elle m'avait remercié en criant. Après 30 minutes de marcher, je suis arrivé dans la rue de l'Odéon où, au numéro 21, j'ai rencontré un vieux très sympathique, mais de toute façon très triste. Il m`a raconté du non-sens de l'existence et de l'inconvénient d'être né. Il m`a aussi demandé si je veux lui acheter son précis de Décomposition. Je lui ai répondu qu'il n'y avait aucun espoir que j'aie de l'argent et j'ai continué ma promenade parisienne. Après quelques dizaines de minutes, j'ai aperçu un très bizarre bâtiment qui rompait l'harmonie de l'architecture post-haussmannienne. Quelques citoyens très gentils m`ont dit que ce bâtiment s'appelle le Centre Pompidou, l'oeuvre d'un ex-président de la République (en France, tous les présidents doivent laisser un monument après avoir fini leur mandat). Ce que m`a profondément impressionné dans cette zone, ce n'est pas ce centre, mais un tout petit atelier de sculpture qui se trouvait en face de ce monument de l'architecture du 20e siècle. Là, j'ai trouvé un sculpteur qui semblait un peu à un paysan roumain. Ses oeuvres n'étaient pas impressionnantes pour tout le monde, mais on pouvait facilement trouver leur unicité. Il m`a témoigné que son pays a refusé de recevoir ses sculptures et il m`a dit que je pouvais choisir quelque chose à prendre. J'ai dû refuser parce que mon studio ne m'offrait pas l'espace nécessaire pour avoir des sculptures.

J'ai décidé d'aller me coucher dans mon petit lit du petit studio que j'habitais dans la grande banlieue parisienne, mais je me suis arrêté près de Halles, dans un bistro pour boire un verre de vin. Là, il y avait deux hommes qui avaient l'air d'être philosophes, ou plutôt ivres, qui se disputaient avec un langage très violent, mais quand même intellectuel. Un d'eux, qui était très moche, disait que nous sommes tous condamnés à être libres. L'autre, très beau et séduisant, disait que l'existence est absurde et que chaque individu doit se révolter pour échapper à cet absurde.

J'ai bu très vite mon vin et je suis sorti très à l'aise. Je suis couru vers mon studio, en pensant que s'il y avait eu plus de lumière dans cette ville, son étrangeté nous aurait rendus fous.

Libertatea creatoare

De Denisa Șerban

Pornind de la miracolul Genezei, omul a fost înfăptuit după „chipul și asemănarea lui Dumnezeu”. Preluând modelul divin al procreării, omul se bucură de libertate pe tot parcursul vieții, învățând când să o diminueze sau să o amplifice.

Fără libertate, arta, ca formă de căutare și realizare a frumosului, nu este posibilă. Arta este născută dintr-o libertate interioară și are capacitatea de a propune libertatea, încifrând sensuri „degustătorilor de artă”. Libertatea creatoare ia loc numai în prezența armoniei interioare și generează, la rândul ei, armonie.

Libertatea în creație presupune, pe lângă har, curajul de a inova, de a transfigura și spiritualiza materia. Piatra, lemnul, pânza, sticla capătă formă și culoare prin care sunt însuflețite, reușesc să creeze catharsisul, empatia cu oamenii. Astfel, asumându-și liberatarea de a alege mesajul, poate transmite confesiuni, avertismente, impresii, idei ce au harul de a rupe granițele timpului efemer. Astfel, opera capătă viață și autonomie, formându-se și o trinitate : public, artist, frumos estetic. Arta oferă, astfel, spațiul libertății în care artistul poate să dăruiască din abisul sufletului său. Prin artă, grotescul devine estetic, artistul poate avea libertatea de a valorifica experiența prizonieratului, a subjugării sau a suferinței.

Astfel, creația înseamnă libertatea de a exprima sentimente, atât către eul interior, cât și pentru umanitate. Alături de libertatea conștiinței și libertatea de exprimare, arta capătă materializare prin curaj, inițiativă și inspirație. Fiind considerată parte *aliberății de exprimare*, libertatea creației poate și trebuie să fie atribuită, conform legislației oricărei țări, exprimării prin orice alt mijloc posibil. Nu orice persoană are dorință sau chiar posibilitățile de a se exprima prin intermediul cuvintelor, în formă scrisă sau verbală, ori prin mijloace imagistice. De aceea, aspirând spre exteriorizare, creația oferă o alternativă exprimării tipice prin intermediul cuvântului, scris sau verbal, iar de cele mai multe ori, acest mod de exprimare este mai bogat și mai variat în sensuri.

Artistul este liber și responsabil să își aleagă după propriul gust sursa de inspirație, fără să fie obligat să găsească inspirația într-o muză prestabilită. De asemenea, actul creator presupune anumite reguli, pe care în principal le stabilește autorul. Artistul poate valorifica *dreptul de autor* în cazul în care opera sa este preluată, copiată sau utilizată în orice mod, ca sursă de inspirație pentru acel act artistic.

Însă de-a lungul vremurilor, artiștii și-au pierdut autonomia, atât asupra îndeplinirii actului artistic, cât și asupra operei în sine. De exemplu, marii compozitori clasici și romântici erau „cântăreți la curte”; înfăptuiau orice compoziție în funcție de cerința celui care avea să asculte creația.

În perioada comunistă, libertatea creatoare a fost aspru îngăduită, publicarea unui text sau a unui volum trecând prin filtrul unei cenzuri ideologice vigilente. Cenzura urmărea, în special, eventualele atacuri asupra ideologiei și Partidului Comunist. De altfel, erau interzise critica partidului, erotismul și religiosul ostentativ. Romanul „Maitreyi” de Mircea Eliade a fost publicat abia după 1989, fiind considerat un roman ezoteric și exotic ce defăimează statutul ființei umane. Unii scriitori erau forțați să facă referiri sau creații întregi destinate glorificării regimului sau conducătorului „iubit”, astfel încât să poată fi publicați. Își totuși; în acea perioadă de tristă amintire au apărut opere precum „Morometii” de Marin Preda, care, în volumul al doilea, surprinde pulverizarea satului tradițional prin instaurarea comunismului și revoluția socialistă a agriculturii. Libertatea creatoare era lezată, adoptându-se „limbajul de lemn”, limbajul presei de partid, un limbaj prefabricat, convențional, care vorbea în clișee despre o lume virtuală și care „ucide ființa vie a limbii” (Andrei Pleșu)

După prăbușirea regimului comunist, artistul și-a recăpătat dreptul la creație pe deplin, dar și dreptul la proprietate intelectuală, astfel încât, odată cu instaurarea democrației, cenzura s-a suspendat.

Cât despre creație, termenul s-a largit și a subîntins o gamă largă de sensuri, inclusiv creația științifică, ce prefigurează atât materiale de studiu (cărți instrumente pentru experimente), cât și munca și cercetarea din laborator. Trăim într-o lume a tehnologiei și a medicinei avansate, astfel încât creația biologică și-a extins sfera semantică până la crearea clonelor, celulelor regenerabile, a virusurilor letale sau chiar a organelor sistemelor corpului uman.

Așadar, libertatea creatoare înseamnă șansa la evoluție, la apropierea de perfecțiune și de elucidarea misterelor existenței.

De ce suferi, Josef Hechter?

De Radu Tică

Deși se poate observa cu ușurință o nouă tendință de denigrare tot mai puternică a lui Nae Ionescu și a celebrilor săi studenți, mi se pare inutil să arăt valoarea acestora. Argumentele acestor critici se bazează, aproape în totalitate, pe ideologia la care a aderat Generația '27 și mentorul ei. Nu am nicio simpatie pentru mișcarea de extremă dreaptă, oricare ar fi contextul social și istoric în care s-ar fi dezvoltat, ba chiar o consider absurdă în esența ei. Totuși, reducerea analizei vieții și a operei unor personaje marcante ale culturii române la această ideologie, mi se pare superficială și, deci, inutilă. În fond, acești critici sunt la fel de radicali precum ideologiile extremiste.

Mă voi opri totuși asupra lui Mihail Sebastian, probabil cel mai enigmatic discipol al profesorului și jurnalistului Nae Ionescu. Spun enigmatic, pentru că poate părea de neconceput, la o primă vedere, ca un evreu să își găsească mentorul în persoana unui antisemit. Pentru a înțelege această relație, aparent paradoxală, relevant mi se pare romanul „De două mii de ani” al lui Sebastian, carte ce a produs, probabil, unul dintre cele mai mari conflicte literare din România în perioadă interbelică.

Chiar dacă un roman despre un evreu, Josef Hechter, care simte cu adevărat în ființă să că este român, ar fi putut porni singur o polemică într-o societate, aşa cum era cea românească din anii '30, la acesta s-a adăugat și prefața lui Nae Ionescu, o încercare de raționalizare a suferinței evreilor, înțeleasă ca fenomen și nu ca

problemă și punerea ei în rolul de esență a evreului. Astfel, Sebastian a fost prins între criticele democrațiilor, pentru că a acceptat o prefată antisemită la romanul său, ale extremei stângi, din cauza criticii aduse marxismului în carte și extremei drepte, ale cărei motive nu are rost să le mai expun. Tânărul evreu brăilean nu reușește să publice articole în care să răspundă și să se apere, astfel că va scrie „Cum am devenit huligan”, unde adună majoritatea articolelor în care el și cartea sa au fost atacați, răspunzând calm și amănuntit. De fapt, această carte scoate la iveală contrastul dintre un discipol al lui Nae Ionescu, întotdeauna clar și logic în gândire, și majoritatea exponentilor culturii române din acea perioadă.

Dar să ne oprim puțin asupra analizei personajului principal al romanului. Deși evreii au reprezentat întotdeauna, în societățile în care au trăit, niște comunități unite, Iosef Hechter alege să se îndepărteze de ei atât fizic, cât și spiritual. Dacă ar fi să admitem prefata lui Nae Ionescu, suferința nu ar fi de altă natură, de la evreu la evreu. Ea este aceeași și va fi mereu acolo. Totuși, Iosef Hechter alege să nu îi spună mamei sale de revoltele universitare antisemite și consecințele lor. El tinde să își individualizeze suferința și chiar orice fel de trăire. În plus, schimbarea radicală a domeniului său de studiu contribuie la această însingurare a sa. Totuși acest motiv al autoizolării individului este des întâlnit în proza modernistă. Am impresia că Iosef Hechter seamănă prin această dorință de a se individualiza total, cu Meursault. Mircea Eliade avea să spună chiar, în anii '60, că la Criterion, ei au anticipat multe din experiențele ulterioare ale culturii europene.

Ultima frază din „Cum am devenit huligan” mi se pare suficientă pentru a arăta caracterul autorului, expus mai sus: „Acesta este <<trustul de presă>> pe care mi-l atribuie furiosul meu adversar, într-un moment în care unica mea armă și bucurie este singurătatea.”

Nu, Iosef Hechter, tu nu suferi pentru că ești evreu, ci pentru că ești singur.

—PROZĂ—

Oamenii de lut

De Andreea-Karla Manea

Adunat-am vârtejuri de colb de pe irisul de lut al copilului îmbătrânit când m-am împiedicat de anii lui țepeni. S-a strâns de când tot ciripește cuvântări elegiace prin vid și nici nu observă că praful din ochi i se scurge peste glii. Iar oamenii se scuturau bieții de ei de pulberea căzută pe șuvitele proaspăt vopsite, însă săngerarea de praf nu înceta niciodată. Ba chiar parcă mai dese erau ploile de praf scurse peste zări cu mult prea depărtate orizonturi. Și erau atât de proaspete încât, dacă cutezai a strivi o gâlmă de praf între degete, țășnea apă. Iar din când în când se strâangea destul colb în pumnul meu și începeam să-l frământ, amestecându-l cu lacrimi rămase neplânse la colțul ochilor. Nisipul pe care îl frământam în palmele mele se metamorfoza în lut de culoarea dimineților blonde.

Copilul se crea de unul singur. Iar lutul umezit, ușor modelabil, se întărea imediat, întrucât nimbul din inima lui ardea argilă rece. Atât de intens strălucea sufletul proaspăt al copilului, încât până și soarele îngenunchea prosternat înaintea lui. Copilul visa. Cum aş putea eu cuteza să-l trezesc? Adeseori îi strângem trupul casabil între palme, ca să îl protejez de șuvioaiele de praf. Însă căptușirea poroasă cu praful omniprezent era inexorabilă. Iar colbul îi crea copilului aripi care atârnau sub greutatea lui și trupul lui mi se scurgea printre degete. Plângem pentru un an și o zi. Vedeam cum copilul crește. Vedeam cum se maturizează, cum se îndrăgostește, cum suferă. Însă mai presus de orice, vedeam cum însăși viață lui intrinsecă era doar o anticamera a morții. Iar durerea mă ardea mocnit, săngele mi se metamorfoza în jar și mi se scurgea prin vene.

Trupul meu cutreieră singur prin munți și grămezi de praf, atât de singur, încât câteodată îmi venea să-nchid ochii și să acopăr tot cu mâinile. Copilul îmbătrânit pulsa încă lumina, căci iubea. Dar eu știam că oamenii cu ochi de lut nu își permit să iubească. Inima, cea care odinioară ardea cu văpaia celor ce îndrăznesc să-și însușească zările și cântă despre libertate, acum mai păstra doar aroma lemnului ars. Și-a stins de unul singur focul din suflet.

Plângem din toată ființă, căci credea că nu e nimeni mai mare decât el care să-l măngâie. Mă mai avea doar pe mine, deși credea că m-a pierdut. Iar lutul care nu e ars, ci udat de sudoarea viselor nerostite se înmoiae, se prelinge peste pământ, devine pământ. Iar din trupul bietului meu copil îmbătrânit pe care se scurge praf a mai rămas doar cărbunele care păstra aprins focul. Acum lumea pășește cu indiferență peste el și din când în când câte o ființă mai lucidă se aplecă surâzând și strigă:

-Uite, tată, cărbune pentru foc! În sfârșit vom avea de mâncare!

Și apucă însetat până și ultima fărâmă de materie. Eu aştept nerăbdător să se adune din nou praf. Nu mai e mult, sunt tot atâtea dune de pulbere câte sunt și inimi.

În curând va începe din nou să sufle vântul, să depene vise alterate. Mi-am înfipt atâția spini în suflet că nu mai am sânge de scurs cu care să colorez apusurile. Dar nu mă plâng. Mă joc de-a creatorul de prea mult timp și cunosc tot ce va fi fost de cunoscut. Am învățat să-mi momesc jocul cu scânteii. Mi-e teamă să-l termin. Există și jocuri cu mult mai reale, iar dintre toate, cel pe care îl joc îmi oferă o efemeră secundă de bucurie la câteva secole.

Iată că eu, demiurgul veșniciei, am ajuns să trăiesc doar pentru acea secundă.

Natură moartă cu arc și săgeată

De Sofia Micu

Se zbătuse ultima bucată de noapte, între veghe și somn, ca o pasare zvâcnind între mișcările astrelor pe cer, iar mai apoi ca un pârâu limpede de munte. Visase clar o vreme...se trezise întâia oară în chinuri, apoi în somn, apoi în extaz, apoi în nimic, apoi fugi căt mai departe de sine, în cer. Îl înnebuneau stelele ce nu-i mai zâmbeau, devenite niște tâmpe convalescente neconsolate. Cerescul îngheț reușise să-i paralizeze membrele și să-i închidă pleoapele, pe când încă îl urmărea, rotindu-și ochii, față străvezie, de după perdeaua de nori, purtându-l într-o elipsă a memoriei. Cereasca plapumă îl apăsa și din canăi se prelingea apă pe bărbie și uscăciunea din cerul gurii persista, încercând zadarnic să-și recapete cursul gândurilor. Un cântec armonios, plin de ani, de știință, îl îndemna să țășnească spre înălțimi, dar capul cădea răsturnat în cea mai teribilă groază, luciditatea întâlnea delirul, iar el se legăna febril de marginea patului, scufundându-se în așternuturile tot mai adânci, adânci...

Se născuse acum mult timp, la marginea unui sat de munte, de care își amintea cu ochii triști și pierduți, unde la umbra zidurilor de piatră de râu și ferestrelor înalte, se simțeaca un pustnic. Trăise în deplină solitudine, la fel de necuvântător ca ciobănescul alb ce-l însoțea în drumețiile de seară prin pădure. Deși casa dăinuia de veacuri, locatarii nu se arătau la geamuri, nu călătoreau, nu coborau în sat, doar dimineața devreme sau seara pe la șapte se auzea zgromot de tacâmuri dinspre terasă. Această apariție bruscă, micuță, străină și albicioasă, avu puterea să reaprindă în imaginea sătenilor simțământul unor prezențe demonice. Seara, se îmbăia în cada sprijinită pe labe de leu, de unde trona peste micul lui tărâm meditativ. Ar fi fost chiar periculos să stânjenească compasiunea discretă a oamenilor, cerând mai mult, un lucru neîngăduit precum dragostea, astfel era ferit de tandrețea casnică și apoi de grijile apăsătoare, mulțumindu-se cu lumânările mereu arzând, cu tapetul acoperit de flori mărunte, ghirlandele încovoiate coborând de pe fiecare grindă și cărti pline de cuvinte absurde și poze fără sens-gândeală turnându-și o ulcică de apă fierbinte în cap... Treisprezece ani trecuseră și încă se afla acolo.

În după-amiaza următoare, se văzu ridicându-se din pat pe o parte, răzimat de pernă, descâlcindu-și părul drept, întinzându-și mâinile peste obrajii infierbântați, plăcuți, umezi, zâmbind. Se contempla— acum avea douăzeci de ani. Era un Tânărînalt, suplu, fin la față, o construcție mlădioasă, cu ochi senzuali și vicleni, cu pomeți proeminenți și un surâs usturător. Avea coaste vizibile, brațe sculptate, cu subsuori adânci și solduri mlădioase. Putea gândi. Despre sine, pentru sine. Astfel era un om normal. Cum se întâmplă adesea cu rămășițele unor timpuri cărora nu le mai aparțin, frumusețea lui greoaie se condensase în beznă ca un edificiu al nobletiei. Iubise o femeie de vîrstă lui. Ea nu știa să urască cu demnitate, dar o acceptase și aşa. Îl promise că pădurea ce înconjoară o fortăreață, necuprinsă și fără conștiință de sine, învăluindu-l în lumină orbitoare, se dăruise fără rațiune, plină de uitare... avea un stil josnic, lipsit de rafinament, prin care ochii îi aluneca peste sufletul lui ca și cum toate s-ar naște în momentul vederii lor. În ochii verzi ca dimineața i se reflectau toate simțăminte și instințe.

Și în dimineața aceea, când lumina verde bătea prin draperii, încalcând teritoriul ireal al nopții, venise. Nu putea să o vadă din poziția în care stătea, pe jumătate sprijinit de pernă, dar îi simțea prezența. Auzi, ca și altă dată, cum se ciocnesc vasele pe terasă și cum fierbe cafeaua. Se ridică fără grabă, își aruncă halatul pe umeri și își căută tabachera. Ar fi preferat să-și citească corespondența. Oare ar fi deranjat-o? Cu atât mai bine. Știa că înghețase așteptându-l. Știa că ea voia să nu se grăbească, luându-și răgaz să se subțieze, devenind una cu cămașa și șalul galben pe care și-l strângă tare în jurul taliei, suflând aburi calzi, lăsând vântul să-i arunce părul roșcat peste umeri.

Terasa avea forma unui semicerc de piatră peste care cădeau cercurile luminoase, funcționând ca un microscop oniric – până la limita grădinii se vedea doar siluetele castanilor prin ceată, mereu trecând la câțiva metri de refugiu acelui timp artificial, oh!, în care niciun sentiment adevarat nu s-ar fi putut naște, dar unde ea exista, chiar și doar sub forma unei fantasme. Cum de? Cum de greșise atât în construcția sa încât să o lase să-i invadese mintea? Diana se prefăcea că nu-l observă. Privea fix spre ceașca lucioasă, pe care palma ei o cuprindea cu patos, temătoare. Tremura nervoasă. Se așeză pe scaun, în fața ei. Nu-i acorda nicio atenție. Aștepta ca el să-și dea pe față neliniștea. Se înșela. Voia doar să afle, să se destăinuie și să-o alunge, pentru ultima oară.

– Darspui mereu același lucru! îngână ea mustrător.

Nu o băgă în seamă. Ca pentru a-și cere scuze, Diana îi intinse o țigară, păstrându-și una pentru sine și se aplecă peste masă, aprinzându-și-o de la flacără brichetei. Bustul i se înclină ușor, mișcat de o frumusețe delicată. Fumul îi curgea peste piept și își imagină finețea pielii albe, de mătase. Ochii i se umplură de melancolia a ceea ce însemnase Diana la început...

– Nu vrei să-mi scapi, îi răspunse ea simplu. Fuma.

Ridică acea cană ce-i părea grea, grea... se simțea aici o paralizie. De ce vorbea așa simplu, de ce era așa placidă?

– Unde ți-e câinele? Nu l-ai adus? Tare-mi plăcea cățelul ăla! întrebă ea, ca și cum ar fi continuat o discuție firească. Vocea ei îl săcăia.

Se gădea la ale lui. O amintire i se scurgea de pe buza inferioară— eaștia că nu putea să sufere câinele. Diana se îndrăgostise mai întâi de ciobănescul lui, apoi de el. Mai mereu îi plăcea să-l știe după fusta ei în timp ce culegea mere. Coborând într-o dimineață cu pasul apăsat pe scările de piatră, auzi un freamăt aspru. Vântul descria un cerc perfect, pornind din spatele casei și intorcându-se. Și câinele astă dințea între fâlcii o pasare neagră pe care i-o aducea stăpânei. Se bucura ca un copil, bătea din palme și îi cânta. Tânăra alinta câinele fericită și se agita în jurul lui. O privise mut, confuz, mușcat de gelozie, surprins de câtă brutalitate inocentă, de ce placere sinceră îi provoca acele cuvinte. O privea și îl privea.

—Te înșeli. Nu ești cătuși de puțin importantă. Mai nou, lucrurile sunt ciudate— nu există aici, acolo, atunci sau altcândva, doar deodată peste tot. Și mai există tu și toate celelalte care-ți fură chipul. Dar asta nu ține de mine, e doar legea locului.

Dădea din cap dezaprobat...

—Letargică și plăcătită... Așa mă vrei. Sunt singură pentru tine. Exact de asta mă temeam— că o să mă prindă somnul. Adunându-și anevoie puterile, ridică din umeri. Încă ții la mine.

—Acum țin. Ezită. Ar fi vrut să ofteze, dar în loc, răspunse prozaic. Oricând, oriunde, ești în colțul minții mele, totuși, ce n-am putut înțelege niciodată, n-ai însemnat nimic, nimic, tu, persoana. Amintirile distorsionate de timp sunt cele care ne-au aruncat aici. Cât de multe am de spus, cât de indiferentă îmi ești, cât de puțin îmi pasă dacă mă ascultă sau nu. Suflă fumul închizând pe jumătate ochii. Am început să te iubesc după ce ai plecat.

Ea își rotea între degete țigara și un colț de cer se învineță, iar din pata amortită curgeau mici puncte luminoase. Câșca. Lingându-și discret colțul gurii și lipindu-și umărul de spătar, ar fi vrut parcă să spună ceva. În loc, își mișcă ușor buzele. Privirea i se opri asupra unui fir de scrum și șopti, ridicând de data asta ochii spre el.

— Ești absent. Ce cauți?

—Căutam urma lăsată în zbor de păsări, dâra lunii mișcându-se pe cer, galopul cailor și coarda unui cuvânt vibrând după ce și-a aruncat săgeata. Zâmbi ironic, cu rânjetul acela de obraznic, de orgolios. Ți-am dat ce nu ai fi putut avea —armașii trofeul, chiar pe mine, ce-mi pierdusem toti zeii. Sincer, îmi e milă. Cineva se uită de sus la noi și nu poate să-mi spună ce e bine și ce e rău.

Diana mări ochii, ca și cum nici prin cap nu i-ar fi trecut aşa ceva. Cerul se aprobia vijelios. Trăgea din țigără pentru a rămâne prezentă. Simțind cum furtuna voia s-o fure, tremura și se zgribulea speriată, dar el părea că nu o observă.

— Erai grozav de frumoasă. Am văzut cândva un chip angelic, brațe atât de subțiri și lungi, buze atât de pline și palide, o răutate atât de drăgălașă, ți-am spus atunci și ar fi trebuit să înțelegi că ești produsul unei imaginații închise în sine, al unui exilat din Paradis.

Își sprijini tâmpalele în palme, îngândurată, mușcându-și buzele.

—Aș fi vrut să mă lași să te iubesc. Iar eu, de ce frumusețe să mă bucur? Mă certai când îmi plimbam mâinile drăgăștos prin părul tău, mă detestai când mă surprindeai admirându-te... Își aduse mâinile în fața ochilor, dorind să dispară din fața Tânărului. Dar ce târziu era!

— Dar ce târziu e.

—Ningea și stăteai singură în fața unui restaurant. Eram departe de casă.

— Îmi amintesc de molcomul noiembrerie. Dar ce aveam noi în comun? Liniștea selăsă ca un pas între două secunde, un singur pas imposibil de trecut...

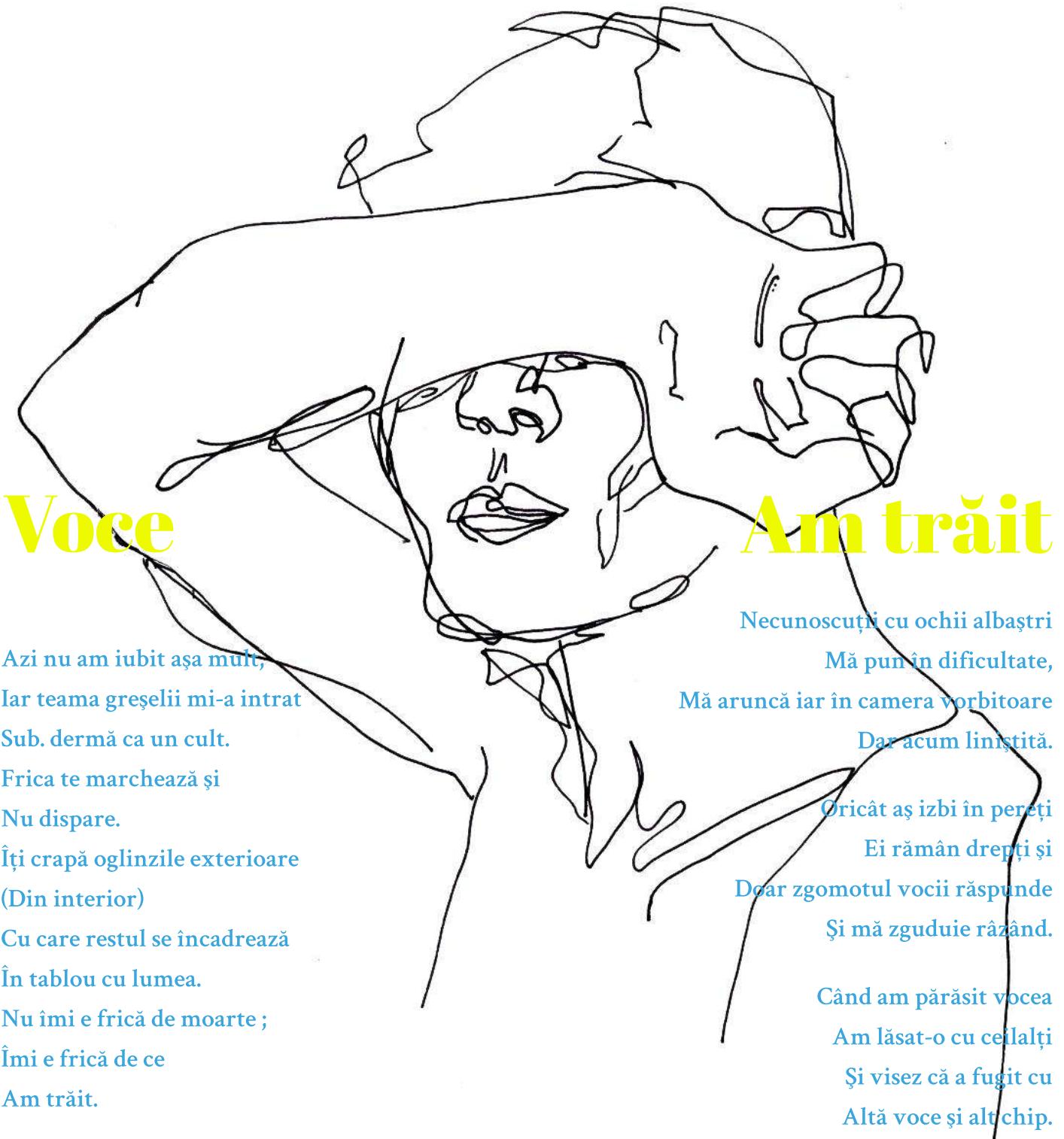
— Același timp. Pseudotimp. Ai adormit?

— Nu, doar tu nu te poți trezi.

Dreaptă, cu mâinile rezemate de genunchi, cu cămașa ridicată de vânt, oprită în tensiunea prin care fugă și îi sfâșia și îi rupea sufletul fără să se miște, își înălță fruntea în fața purpurei dislocate din albastru. Se rupeau culorile și îi curgeau peste brațe și păr. El se ridică la rândul lui... Diana! Diana!... tipă de undeva de departe și ecoul i se intorcea în lătrat de ogari. O înlanțui rugător de după umerii ce se evaporau încet, cerându-i pentru ultima dată iertare, până ce nu mai simți între brațe decât aer. Acum zbura. Încheieturile i se roteau spre spate, trupul i se micșora și membrele i se transformau în aripi, într-un nor de penaj ca prima brumă. Urmând venișoarele gâtului alb al femeiei risipite în cer, fugă tot mai departe de sine, se depărta de curte, lăsa în urmă cercul vântului, tensiunea, trecutul, viitorul, timpul și stelele, monotonia, pe vânător, fumul țigărilor și halucinațiile. Se îndrepta spre concreta insomnie, unde lumina se solidifică și, oprit din mișcare, împietri pe vecie.

POEZIE

Distrugere

Universul himeric din mintea mea
Se fărâmă ca lovit de uragan.
Castele de nisip cu turnuri de sticlă
Zboară-n firimituri și cioburi,
Zdrobite-n fusul Moirei.

Fire de nisip îmi alunecă prin mâini
Și nu-mi stă în putere să le-opresc,
Căci sunt și eu tot prizoniera
Clepsidrei ce îmi seacă Timpul.

Am crescut înșirând în van
Piese de stânca seacă,
Ale unui domino plămădit din iluzii,
Ce cade zdrobit sub tăișul
Ghearei de oțel a nedreptății.

Așa va fi și căderea noastră, Cerule.

La Mar

La mar, la mar...
Ca în ecoul unui cântec vechi,
Își zbate valul netihnit,
Cum urlă surd, înăbușit,
Să-ngroape viețile-omenești.

Cum au fugit din calea ta
Alai întreg de pescăruși
Și alge veștede din larg
Și oamenii pieriți de teamă.

Ce gânduri ai, în furia-ți oarbă,
De spulberi seceri însprumate,
Prinse-n mrejele de vânt,
Părând căznindu-te-a spăla
Păcatele-omenirii,
În bătălie dintre Ceruri și Pământ?

La mar, la mar...
Cămin al vieții,
Ai totuși sânge ucigaș.

De Anca Nedelcu

Sunt fericit...

Ce înseamnă renașterea

Când ea e doar o moarte recursivă?

Adică... dar cum adică fericire?

„Păi, suflet în căutare de sfârșit,

Dar niciodată de început,

Cum ce-nseamnă fericire?

Adică fericirea-i bucurie, iar bucuria

Euforia-o bucurie,

De ce mă întrebă ceva aşa de simplu?

Întreabă-mă de ce răsare luna

Şi ce se-aude-n murmurul de trestii

Şi ce iubiri simțim când bate vântul

Sau cum renaștem noi doar prin pieire?”

„oh, visătorule, tu... ce eşti cu adevărat?”

„eu sunt tot, dar tot nu sunt eu...

Căci nu pot fi cuprins de fericire”.

De ce fericirea renăscută

Iar și iar din pomul putred și finit,

De ce moartea numai moarte,

Iar viața început?...

Eu cred că moartea-i viață, eu nu renasc,

Eu mor.

Iar moartea mi-e divină, dar viața pământească...

De ce renaști în viață, când moartea-i fericirea?

Oh, tu, poetule, tu eşti doar marioneta.

Tu eşti doar recurența vieții, perversei vampe.

De ce aş vrea a scrie

De vânt și foc și ploi ?

Când pot să mor în tihنă,

Eu să dezleg misterul.

De ce să nu strivesc

Corola de minuni a lumii?

Eu strivesc corola de minuni a lumii

Şi o reduc la simplul nemuririi

În foc nu-i viață, doar mișcare,

Nici vântul nu vorbește, nu spune doine-amare.

De ce aş fi eu trist,

Când mă gândesc la asta?

Căci dacă doar trăiești... cum să mai mori plăcut?

Deci nici nu sper, nu scriu nici despre săbii,

Căci... a cunoaște un mister... înseamnă nemurirea

Deci... eu nu-s poet...

De Paul Marinescu

Țesători vecchi și noi

Ziua în care am dat de aripi

De Ana Maria Tîrlea

Noaptea s-a făcut zi,
Iar umbra din foc a adormit;
Secundele, minutele și orele
S-au scurtat și nu s-au mai pitit.
Oglindirea am recunoscut-o ca fiind a mea,
Gândirea se fericise și ea.
Din tine n-am recunoscut nimic,
Figura știută nu mai era a ta.
Am început să iubesc clipa
Și să alung risipa.
Am început să iubesc vorbele grăite,
Decât să-mi aud gândurile doar citite.
Și m-am oprit din scris poezii
Doar spre tine îndreptate,
Însă n-am încetat a-ți scrie scrisori mii
În care-ți povesteam că mi-am făcut singură
dreptate.
Îți spuneam că-s bine,
În caz că-ți faci griji,
Și știam că tu simți,
Deși vorbele nu mi le auzi.

Când luna răsare
Nu mai plâng, promis!
Adorm la creștet cu o amintire
Alături de care în acești ani am trăit.
Zâmbesc și strâng în brațe
Cea mai frumoasă parte din mine,
De care, cu greu, cineva mă desparte,
Căci am învățat de iubire de la tine.
Când noaptea s-a făcut zi
Lumea a crezut că te-am uitat.
Dar când noaptea s-a făcut zi,
Au început zilele în care cu placere te-am
rememorat.
Secundele, minutele și orele
Fug, mă roagă să le alerg.
Eu plec cu ele în timp,
De atunci nu te mai neg.
Secundele, minutele și orele
Îmi sunt prietene acum
Și mă despart de tine,
Venind spre mine pe un alt drum.

După 107 zile de privit tavanul de argint și căutat forme în el la infinit,
Reușesc să mă ridic.

Vreau o gură de aer, dar respir doar argint
Care mi se încolăcește prin plămâni și îmi curge pe sub unghii.

Îmi ia doar 243 de zile să mă tărasc până la fereastră,
Pe care o sparg cu un sfeșnic de argint.
Și sângele de argint pe care îl gust e atât de diferit de ichorul de aur al zeilor,
Iar sub mine se învorburează nedivizată marea evreilor.

Zbor peste ea, însă nu mai suport argintul din care
sunt făcute aripile mele.
Smulg penele pe rând, una câte una.

Mă încerc încrucișându-mă sub un soare de aur.

Argint

De Bianca Furtunescu

